

Åâàí áâëèå i i àðêó

T i ðaí í áððeñðøàí ñetí i ó i ðââàí èþ, àâòí ðí i àáí i i áâàí áâëèý áûë òí ò ñàí úé Ëí àí i àðê, i êí ðí ðí i èç êí èâè «Åâýí èý àí i ñòí èí á» èçââñò-í i, -òí i i éâéí á-òí áðâí ýððoæëñý áí áñòá ñ àí i ñòí èí i T àâéí i . Ñâí á Áâàí - áâëèå i i áí èñæé á òí áðâí ý, êí áâà áðòí áæéñý á Ðèí á áí áñòá ñ àí i ñòí èí i T àððí i , - i áæäó 64 è 68 áá. i i D.Ö. Á yóí i i i áâñòáí áàí èè, àððâñí áàí i i i áæâáí ûí i áðâçí i ýçu-í èéâí è i i áí i áðâùáí i ûí ñððeñðøàí áí , i aðê i i è-ðââðñý i à òí , -òí i i áðâññéâçâðú áí ó i ñâí áí èè-í i i i áùâáí èè ñ Eèñóní i T áðð. T ñí i áí i áí áí èí áí èâ áââáí áâëèñð oââæýðo ñí áâðð, i i ûí Eèñóní i áâ-éâí , ñððâí ýñú i i éâçâðú, -òí Eèñóní Õððeñðí ñ èâé Ñúí Áí æèé i áéââââðo áéâ-ñòúþ i ââ áñýéí é áí èâçí üþ, ñððââáí èâí è ñí áððúþ. T i ñâéââðâéüñðâðo i àððâ, Eèñóní i èéí áââáí i á i i èüçí áâæñý Ñâí áé áéâñððúþ á èè-í ûð ëí ðâðâ-ñðâo – âñâ Ñâí è ñèëü i i áí ðââæýð i à òí , -òí áú i ñâí áí àéðð -âéâí áââââà èç T éâí áâðâðâ è çéâ. T àðð ðâññéâçâðââðo i i i ðâðâ i ðâðâñðâðo i i i ñéââí èð i á-ââæýð è áí ýð æèçí è Eèñónâ, i Åâí ñððâââáí èýð è ñí áððð, è i Åâí áí ñððâñðâ-í èè. Yóí Áâàí áâëèå ýñí i ñâéââðâéüñðââðo i òí i , -òí Eèñóní i áâððæâé i i áâ-âðo i àä ñí áððúþ.

Åâàí ååëèå i î l àðêó

i ðî i î ååäü Èî àí í à Èðåñòèðåéý

1 I à÷æî Áéäåí é Ååñòè í á Èèñóñå Õðèñòå^a, [Ñúí á Áî æüåí].

²Ó i ðî ðî èå Èñàéèå í àí èñàí i :

«Åîò, åî åðåäè Öåáý

i î ñûéäþ ß ååñòí èéå^a l i ååí,

í i ðeåí ðî åèò i óóü Õåí é <i ðåä Ðî áí é>^a.

³«Åî èí ñ åðî i êí åçùååþùååí^a á i óñòúí á:

“I ðeåí ðî åüòå i óóü Åî ní i äó,

i ðýí ûí è ñääëåéóå ñòåçè Åí ó^a!».

⁴“Åî èñí i éí åí èå ýòí åí i ðî ðî ÷åñòåå’ ýåééñy Èî àí i. Tí èðåñòèé á i óñòúí - i î i åñòå è i ðî i î ååäå åæ åðåñùåí èå ‘å çí àé’ i î èåýí èý àéý i ðî ñåí èý åðå - öí á. ⁵È øéè é í áí ó ní åñåö ëí i õí á Èóååè, øéè è åñå æðååéè Èåðóñåéèí á. Tí è i ðeçí ååäåé åðåñòé ñåí è^a, à i í èðåñòèé èó á ðåéå Èî ðåäí. ⁶T ååæåö Èî àí i i ñéé èç ‘åðóåí é’ ååðåéþæùåé øåðñòé, ååäåðå ååí i i i yñùååé ‘i ðî - ñòí é’ êí æåí ûé i î ýñ, à i èùåé åí ó åúéè åéðéåü^c è åééèé i åä. ⁷È á ‘ñåí - åé’ i ðî i i ååäå Èî àí i åí åí ðeé ‘í åðî åó’: «Çå i i i þ èååò Ðî ò, Èòí ñèéüí áá i åí ý, Ðî ò, ó Èî åí ý i ååí ñòí èí, ñééí i èåðéñü, ðåçåýçåóü ðåí i è i áóåé Ååí. ⁸ß ååñ èðåñòèé åí åí þ, à T í ååñ áóååò èðåñòèóü Åóóí i Ñâýòúí ».

Èðåñåí èå Èèñóñå

⁹Å òå åí è èç í åçåðåå, ÷òí á Ååèééåå, i ðèøååé Èèñóñ ‘é Èî àí i ó’, è òí ò èðåñòèé Ååí á Èî ðåäí á. ¹⁰È i ååä Èèñóñ åûòí åéé èç åí åú, Tí^b oåéååé, ÷òí i åååñå ðåñéðüéèñü è i à í ååí, i i ååí åí åí åéóåþ, i èñòí åèò Åóó ‘Ñâýòí é’. ¹¹È ðåçååéñü ‘óí ååä’ åí èí ñ ñ i ååå: «Ôú – Ñúí l i é åí çéþåéåí i úé, i òðååå ðåí l i ål»

а1 Букв.: Евангелия Иисуса Христа; здесь и далее греч. εὐαγγέλιον (euangelion).

б2 ВТ: у пророков.

в2 Букв.: ангела.

г2 Здесь и далее в угловые скобки заключены слова, которые, в отличие от Синодального перевода, отсутствуют в современных критических изданиях НЗ; Мал 3:1.

д3 Или: голос кричащего/вопиющего.

е3 Букв.: Его; Ис 40:3 (LXX).

ж5 Или: исповедовались в грехах своих.

з6 По мнению многих ученых, “акриды” – съедобные насекомые, наподобие кузнецов, обитавшие в Палестине. Однако известно, что этим же словом назывались и плоды дерева “кароб”.

и10 Или: он (Иоанн).

ЕНЕОЗАІ ЕА А І ОНОУІ А

¹²Нðаçо æâ 'ї î ñеâ ýòî âî ' Äóô 'Ñâýòî é' î î áóæëë Èèñóñà óéòë^ê а î оñòû-
í þ. ¹³È î ñòàâæny Í ðàì ñî ðî è äí âé, èñêóзаâì ûé ñòðàí î é, ñðåæ 'æ-
êèö' çââðâé, è äí âæëû 'Äî æèë' çàâî ðèëëñü î Í âî^ë.

Í åðâûå ó÷âí èëë Èèñóñà

¹⁴Í î ñeâ æâ ðî âî , èæê ñòâà÷âî¹ áûë Èî àí í , Èèñóñ ââðí oëny^í а Åæëëäþ,
âî çââûäy Åæäåþ Æâñou Äî æèþ^í. ¹⁵Í î ðèëë: «Í àñòàë ÷âñ^í - î ðèáëëçè-
ëî ñü^ð Òàðñòâî Äî æèâ. Í êæéðâñü è ââðûòâ Äâñòè Åæââî é!»

¹⁶Í ðî ðî äy 'î äí àæâû' áâðââî ì ì î ðy Åæëëæñêî âî , óâèëâë Èèñóñ 'ââóô'
ñûââëî â, çââèäûââþùëò ñâðò â î ðââ, - ðî áûëë Ñeî í è ââî âðâò Äî äðâé.

¹⁷Èèñóñ ñeâçæë èì : «Í î éââî òâ ñî Í î é^ñ , è ß ñââæþ ââñ ëî âoâì è 'âóô'
÷âëî ââ÷âñêëö». ¹⁸Í è ñðaço æâ î ñòââæëë ñâðò è î î ñeââî ââëë çà í èì .

¹⁹Í î eäy 'ñ î èì è' ââëëûâ , Èèñóñ 'âñêî ðâ' óâèëâë Èæêî ââ , 'ñûí à' Çâââââ-
ââ , è áðâòâ ââî Èî àí í â , ÷ëî èâøëò ñâðò â 'hâî âé' ëî âëâ. ²⁰Í ðî ð÷âñ î î çââë
ëö , è î î è î î ñeââëë çà í èì , î ñòââèâ â ëî âââ ï ñðââî ñ ðââî õí èëâì è.

ЕНОЗАІ ЕА АÂНІ Î ÂÀÐÎ ÂÎ

²¹Í ðèøëë è î è â Èâî âðí àóî , è â î âðââþ æâ ñòââî ðö^ð Èèñóñ î ðî ðââëë-
ny^ð â ñeí ââî âð è ñòðæ ð÷ëòü 'ñî áðââøëñy ðàì ' . ²²Âñâ ãèâëëëñü ðî î ð , èâë
í î ð÷ëë: èâë èì åþùëë âæâñou 'ñâûðâ' ð÷ëë î î èö , à î ââë èí èæí èëë^ð.

²³Â ðî é^ð ñeí ââî ââ âûë ÷âëî ââë , 'î åâðæë ñé' àóôî î î ð÷ëñòû , è çâêðè÷âë
í î âî âñûñ âî ëî ñ: ²⁴«Í ô ÷âî Õâââ 'í óæí î ' î ñðââî ñ ðââî õí èç î àçâðâò? Ðû
î ðèøâë î î âðâðöü î àñ? Çí åþ , èðî Õû 'oâëî é' - ñâýòî é Äî æèé 'Ñûí !»

²⁵«Çâì î ë÷ë , - ñòðî âî ñeâçæë^ð âî ô Èèñóñ , - è âûéâë èç î ââî !» ²⁶È 'ñðâ-
çó æâ î î ñeâ ñeâ ï yøëö' àóô î ð÷ëñòû , ñî ððýñàÿ ðî âî ÷âëî ââëâ è àëëî êðë-
â , âûøâë èç î ââî .

к12 Букв.: и тотчас Дух уводит/отсыпает Его.

л13 Или: служили Ему.

м14 Или: предан.

н14 Букв.: пришел.

о14 ВТ: Благую Весть Царства Божьего (или: о Царстве Божием).

п15 Букв.: исполнилось время.

р15 Или: близко.

с17 Букв.: идите за Мной.

т21 Букв.: и тотчас в субботу.

у21 Букв.: войда.

ф22 Или: учителя Закона.

х23 Букв.: в их.

ц24 ВТ: оставь, чего ты хочешь от нас.

ч24 Букв.: Назарянин.

ш25 Или: пригрозил/дал отпор/строго выговорил.

Èñöåëåí èå äëÿ ì í î äèö

²⁹† ñòðàèà ñéí àáñ áó, Èèñóñ ðí ðò÷àñ í áí ðàáèëñȳ áí áñóà ñ Èæéí áíí è 'áðá-
òíí ááí' Èíáíííí á áíí Ñéí íí à è Áí áðáý. ³⁰Â ýóí áðáí ý̄ ðåùà Ñéí íí à
ëáæàëà á áí ðý÷éå. Èæé ðí èüéí Èèñóñ ñèáçàëè ́á ýóíí, ³¹Í í íí áí ðøäé 'é
í áé' è, áçýá çá ðóeo, ííáí ýé áá: æàð ó í áá <óoo æá> ñíi áé, è æáí ùéí à 'ñí íá-
éá ááæáá' í ðèñéóæáàðóù èí .

³² À ââðâðòî , êî ãëà çàðøêî ñî éí öå, è Èñõñó î íí âñèè âñâô áî eüí ûô è áâñí î ààðûô, ³³ òâè ÷òî ñî áðæñý i âðâä òâì áî ì î b âññü áî ðî á. ³⁴ I íí áèö í âñ÷âñòî ûô' èñõâëëë 'òî ãëà' Èñõñó î ò ðäçí ûô áî eáçí áé, i íí æâñòâî áâññâ èççí áë, i á ïïçâí èyy èí áî ðèòü, èáçí ^a cí àëë íí è, èòî íí ^a 'òâéí é'.

³⁵Óðóðí ì , áñòðàä çääí eäí ãí ðäññäðòä , Èññöñ óðäðé 'ëç òí áí ãí ì à' , óðäæëë-
ñý á óðäëí áí ï í å ì áñòðí è òàí ì í ëëëñy . ³⁶Ñèí ï í æå è òå , èòí áúë ñ í èí ,
í í ñøëè èññäðòü Áãí ³⁷è , í àëäÿ , ñëäçäëë Èññöñö : «Áñä ðäáÿ èùñò» .

³⁸ Ä Ŧ í èì Ŧ òâåòëë 'íà ýòí': «l íéääì òä 'öäi áðü' á äðóäëä 'í àñòä', á ñí-ñääí èä ñääéäí èý, ÷òí áú è òäi Ŧ ðí Ŧ åäääì åäöü l í à, åääü ðääë ýòí áï B è í ðë-ðäë». ³⁹ È õí äëë Ŧ í Ŧ åñää Äåëëéåä, Ŧ ðí Ŧ åääöý á ñéí åäí åäö è ååñí á èçäí - í yy.

⁴⁰ Ñéó÷eëî ñü ̄äí àæäü, ÷òî' ̄ðèøåë è ̄áì ó ̄ðî êàæäí ̄úé è, [í àâ ̄à êî eäí è], ñòæë ̄ðî ñèòü Åäî: «Òû 'âåäü' ̄í ̄æåöü ̄í ̄áí ý ̄÷èñòèòü, åñëè çàöî - ÷åöü!»

⁴¹Ñæàëèåøèñü, Èèñóñ i ðî øyí óë ðóéó è i ðèëéî ñí ñéñý ê í àì ó. «Óî ÷ó, – ñéàçæë î í. – Áóäü ÷èñò!» ⁴²Óoò æå ñ áî èüí î áî^â ñî øëà i ðî êàçâ^â, è î í ñoàë ÷èñò.

⁴³ Èñéñóñ ðò ð-àñ 1 ðò ñèäë áâî, ñòðñí áî 1 áèäçåâ áì ó: ⁴⁴ «Ñì 1 ðòðè, í èëè 1 ó
í è-÷åâî 1 á âî áî ðè, 1 1 èà 1 å ñòñ äèøü^ä 'é ñäýùåí 1 èéó', 1 å 1 1 èäæåðüñy áì ó è
í å 1 ðéí áññåðü çà 1 -÷éùåí èå òåî å, -÷òí 1 1 áâæäé 1 1 èñåé, - ÷òí áú è áðóæå
ñäýùåí 1 èéé óååâæéèñü, -÷òí ðù èñòåæéèñy^ä ». ⁴⁵ 1 -÷æéï áâé ýòí ò, èäæ ðí èüéñ

щ28 Букв.: окрестности.

э29 Букв.: они пришли.

ю33 Букв.: у дверей.

я34 Или: *больных.*

а34 Или: что.

634 ВТ: знали, что Он – Христос.

в36 Букв.: *поспешили за Ним.*

г42 Букв.: с него.

д42 Словом “проказа” в библейские времена назывались многие заразные кожные заболевания.

е44 Букв.: ничего не говори, но иди.

ж44 Букв.: повелел Моисей, во свидетельство им.

óøåë, ñòàë ðàññèçûâàòü ååçää 'í ñåî àì èñöåëåí èë, ðàë ÷òí ñëî ðî åñä óæå çí àëè' í ñéó÷èâøàì ny^c, è í í òî í ó Èèñóñ í å í å òêðûòî åî éòè å åî ðî å. í í ñòàâàëñý åí å åî ðî åà, å óåâëí åí í ûô í åñòàö, í í è 'òóäà' í ðèöî äëëè è í åí ó í òî åñþäö.

Êðî í ðî ùååð åðåöö?

2 Èí åää ÷åðåç 'í åñéî èüéî' åí åé Èèñóñ ååðí óëñý å Êàí åðí åóí, 'ñðåçó' ñòàëî èçâåñòí í, ÷òí í í 'í ÿòú' åí í à. ²È^a è í åí ó í ðèøëí ñòî èüéî 'éþääé', ÷òí åäæå í åðåä åî í í í ååäî ñòàâàëî í åñòà. Èèñóñ åî çååùåë èí ñëî åî 'Åî æéà', ³éî åää ÷åðåâðî í ðèí åñëè è í åí ó ÷åëî ååéà, ðàçåè-òî åî í åðåëè÷í í. ⁴'Óåèååâ', ÷òí èí í å í ðî åèòüñý ñéåî çü ðî èí ó^b, í í è åñéðûöè èðûöö 'í åå òåí í åñòí í', åää åúë Èèñóñ, ñåâéàëè åúðó è '÷å-ðåç í åå' ñí óñòëëè åí èç í í ñòåëü, í à èí ðî è ååæåë í åðåëè÷í ûé^c. ⁵Åèäÿ ååðó èö, Èèñóñ ñéåçåë åí èüí í í ó: «Ñúí 'í í é! Òåí è åðåöö í ðî ùåí û».

⁶'Ñéûøàëè åñ, ýóí' è í åéî ðî ðûå èç åûâøèö òåí èí èæí èéî å^d. í í è 'ñ åî çí óñååí èåí 'í í åóí àëë^e: ⁷«×òí í ðî åéòå å å î ðè? Í í æå åí åí ñóéüñòåö-åö! Èòí, èòí í å Åî åà 'Ñàí í åí', í í æåò í ðî ùåòö åðåöö?!»

⁸Òî ð÷åñ óçí å^f, í ÷åí í í è åòí åþò, Èèñóñ ñí ðî ñéë èö: «È ÷åí ó ðåéèå í ûñéë^g? ⁹×òí èåå÷å: ñéåçåöü í åðåëè÷í í í ó 'í ðî ùåþòñý åðåöö ååí è' èëë ñéåçåöü: 'Åñòåí ü, åî çüí è í í ñòåëü ñåí þ è èäè'? ¹⁰Óåé çí åéòå æå^h, ÷òí Ñúí ×åéí åå÷åñéëè èí ååò åéåñòü í ðî ùåòü åðåöö í å çåí èå!» – 'òóò' Èèñóñ í åðå-ðèëñý è åí èüí í í ó: ¹¹«Åî åí ðþ ðååå: åñòåí ü, åî çüí è í í ñòåëü ñåí þ è ñòóí åé åí í é!» ¹²Í à åéçåö ö åñåöⁱ ðî åñòåë, í åí ååëÿ åçÿé í í ñòåëü ñåí þ è åú-øåë. Åñå åúëè í í ðöýñåí û^j è ñéåâëëè Åî åà, åí åí ðý, ÷òí í èéî åää 'í è=ååí' í í åí åí í å åéåâëëè.

Èèñóñ í ðèçûâååð Ëåâèÿ

¹³Èèñóñ ñí í åà åûøåë è í í ðþ. Åñü í åòí å í í ñéåäå ååë çà í èí, è í í õ÷ëë èö. ¹⁴Í í í óòè Í í óåèååé Èåâèÿ, 'ñúí å' Åèôåÿ, ñéåâåøååí í å í å-ñòå ñåí ðà í åéí åí å, è ñéåçåë åí ó: «Èäè çà í í é!» Èåâèé åñòåë è í í ñéåçåë çà í èí.

³⁴⁵ Букв.: *стал разглашать и распространять (ты) весть.*
^{a2} НР добавляют: *тотчас же.*

⁶² Букв.: *дверями.*

^{в4} Букв.: *так как не могли пронести.*

^{г4} Или: *расслабленный/разбитый параличом;* то же в стт. 5,9 и 10.

^{д6} Или: *учителей Закона;* то же в ст. 16.

^{е6} Букв.: *рассуждали в сердцах своих.*

^{ж8} Букв.: *узрео духом Своим.*

^{з8} Букв.: *что это думаете/рассуждаете в сердцах ваших.*

^{и10} Букв.: *но чтобы вы знали.*

^{к12} Букв.: *пред всеми.*

^{л12} Или: *вне себя.*

Í á cäî ðî âúì Í óæåí âðà÷...

¹⁵ Ñeoð-éëî ñü 'éàè-òî', ÷òî Èèñón ̄ áåääǣ ã äïì å Èäâèy, è çà ̄ äí èì ñöf-
éïì àl åñöa ñ ̄ èì è Åäî ó-áí éèàì è çáí ýëe ì åñöf̄ ñáî ðùèèé ̄ àëí åí å è oå,
éí åí ̄ àçüåâèè åðåðóí éèàì è̄ (èo ååäü ̄ àl àéî áúëé 'ñödåäè òåô', èòî ñëäåí-
åäé çà Èèñóni ì). ¹⁶ Èí éæí èéè èç Ôàðèñåâå, óåèääå̄, ÷òî ̄ í åñò àl åñöå ñí
ñáî ðùèèàì è í àéî åí å è ̄ òåâðæåí ̄ ùì è̄, ñí ðí ñëèé ó-áí éèî å Åäî : «Èäé
ì ̄ æåð ̄ í ̄ åñöü ñí ñáî ðùèèàì è í àéî åí å è åðåðóí éèàì è?!»

¹⁷ Èèñón óñëèùøäé 'yòí' è ñêàçàé èí : «Í à çâí ðî áûì í óæáí áðà÷, à áî èü-í ûì . Í ðèøäé ß í ðèçåàðú í à í ðâåâäí èéñ á, à áðåøí èéñ á <é í î èàýí èþ>».

Í í î â ï à è í å è ñ ò à ð û ö ï å ö à ö

¹⁸, Å äððóáí é ðaç, êt áððá ó-áí èèè Èíàí íà è òaððeñhâè iññòeëeñü, iñ ðèøëè è Èèñöñó 'ëþæè' è nñ ðiññëèé Åáí: «iñ ï-áí ó ó-áí èèè Èíàí íà è ó-áí èèè òaððeñhâå iññòyöñ, à ðaí è – í á iññòyöñ?»

¹⁹ Èèñóñ èì ̄òåâòèë: «Đàçâå ̄ì ̄áóò ̄ì ̄ñòèòùñý áî ñòè ̄ì à áðå÷í ̄ì ̄ì èðå^ò á ̄ì ðèñóñòñåèë Áéáí èòà? ̄ì ̄éà ̄í ̄í ̄ì èì è, èåéê é ̄ì ̄áæåò áúòù ̄ì ̄ñò^ò? ²⁰ ̄ì ̄ì ðèäåò áðåì ̄ý^ò è ̄òí ̄ì óó ó ̄íèò Áéáí èòà, áî ̄ò ̄òí áää ̄í ̄é è áóáóò ̄ì ̄ñòèòùñý».

²¹Í èéòò 'ââäü' Í â ñòåàèò çäi èäòò èç Í âí é ðeàí è í à âåòòðòþ Í åäæäó: òå-
éäy çäi èäòà ðäçî ðåäò ñòåðòþ ðeàí ü, è äüðà ñòåí åò 'âùå' áî èüøå. ²²È í à
í åëéåàþò ì í èí áí á àëèí á ñòåðüå Í åòè: àèí í 'òðí ðåäò ýòè ì åòè°, 'òî áää' è
åèí í 'òðí í åäåò, è ì åòè. Í í èí áí á àëèí í 'í àëèåàþò' á Í í åüå Í åòè».

Í å ÷åëî ååê äëÿ ñóááî òû...

м15 Букв.: *возле*жал.

н15 Букв.: возлегли с Ним и Его учениками.

о15 Букв.: *много сборщиков налогов и грешников*. “Грешниками” было принято называть тех, кто, согласно традиционному иудейскому пониманию, не придерживался Закона Божьего в его фарисейской интерпретации.

п16 ВТ: следовали за Иисусом и книжники из фарисеев. Увидев...

р16 Или: грешниками.

с16 ВТ: Учитель ваши

т19 Букв.: сыны чертога брачного

у19 Букв.: не могут поститься

ф20 Букв.: *придут дни.*

х22 ВТ: вино молодое прорвет э

‘Í Í Í èðá’, éàè í ðè í áðáð í ñáýùáí í èéá Áâéàóðá áî øðé Äàðéà á Áí í Áíæéé è åé è äàæá áúâøè í èí ãàðàé öí ò öéåá, ÷öí èéàäóó ‘í áðåä Áí áí, öéåá’, éí öí ðúé í áéüçý áñòú í èéí í ó, éðí í á ñáýùáí í èéí á».

²⁷È ñéàçæ èì Èèñóñ: «Ñóáâí òà ñî çääí à äey ÷äéï ãåéà, à í å ÷äéï ãåé äey ñóáâí òû, ²⁸òàè ÷òï Ñúí ×äéï ãå÷åñééé – è í aä ñóáâí òî é Äí ñî ï àéí ».

3 'Êàê-ðî' Í 1 1 i ýöü i ðèøåë â ñéí àâî áó. 'Â ðî âðåì ý' òàì áúë ÷âéí âåé
ñ ñoôí é ðóéí é. ²Çà Èenôñí i æå i ááéþþàæè, ÷ðî áú ôáéè èöü Åâî, åñéè
áóååò Í i eå-èöü^å åâî â ñoåâî ðó. ³È ñêàçàë Í 'òî i ó' ÷åéí âåéó ñ ñoôí é
ðóéí é: «Âúéæ í à ñåðåæè ó!»

⁴À 'çàòàì' †áðàòèëñý êî 'âñâì' †ñòàëüí ûì : «'×ðî' †íçâî ëÿåðñý åâéàòü
â ñóááí ðó: äî áðî èëè çéî? Ñí àñòè '÷üþ-ðî' æèçí ü èëè †íãóáèöü 'åå?'»
† í è æå †í è ÷æè.

⁵Ñ í áâí áî áâí éàì Èéñón̄ i iñi t ñðåéé í à íeó^á è, nêí ðáý t á eò áâñ÷óá-
ñòââáí i ñðé^á, nêacæé áî eüí i iñ ò: «l ðí òýí è <ñâí þ> ðóéó!» Òí ò i ðí òýí óé-
- è ðóéà ñòâèä çâí ðí áî é. ⁶A òâðèñâè, áûéäy 'èç ñéí áâí áé', ñðâçó æâ ñòâ-
- èé t áñóæââðou ñ i ðéââðæáí òâí è Èðí áâ, éâé ðâñi ðââéðouñy èí ñ Èéñón̄ i .

Ëþäè èääóò ê Èèñóñó

⁷⁻⁸Èèñón ãå 'òåì ãðåì áí áì ' ñ ó÷áí èéàì è Ñâî èì è ñí í àà í ðèøäé è í í ðþ. 'Çà í èì ' [í í ñéåâí áàéí] í ÷áí ü í í áí 'í àðí ää' èç Äàéèéåè. í ðí ñéùøäå áí áí áñâì, ÷òí í áäéæåò, í ðèøëí è í áí ó è áâéèéí á í í æâñòåí 'éþääé' èç Èóååè, Èåðñåèéí à, Èäöí áè, èç-çå Èí ðääí áà, èç í ëðâñòí ñòåðé ðèðà è Ñé-áí í á. ⁹Éþääé 'áúéí òåé' í í áí, ÷òí í í è ÷óóü í á çâäåâééè Åâí^a, í í ýòí í ó í áâéæåè Ñâî èì ó÷áí èéàì í ðéäí òí áèðü äéý í áâí èí áéó. ¹⁰Èèñón áâåü í í áéò 'óåéä' èñòåééé, è í í òí í ó ñòðåäåâåøèá 'í ò ðäçí ûõ áí éåçí áé' áðí-ñâééñü è í áí ó, æâéay^a 'òí ðý áú' èí ñí óóùñý Åâí. ¹¹À áðöè í á÷èñòúá í ðé áéäå Åâí í àäéæéè í ðää í èì è éðè÷æéè: «Òú – Ñûí Áí æèé!» ¹²Èèñón ñòðí - áí í àéäçúâåé^b èí , ÷òí áú í á ðäçäéåøæé í í è, èòí í í.

Ч26 Речь идет о хлебах, посвящаемых Богу, или “хлебах предложения” (см. Исх 25:30).

а2 Или: исцелять.

65 Букв.: и обведя их взором с гневом.

в5 Или: огрубелости их сердца.

г5 Букв.: человеку.

д9 Букв.: из-за толпы, чтобы не теснили Его.

е10 Букв.: чтобы.

ж12 Или: *строго е*

Èçáðàí èå Äâåí àäöàòè

¹³ Èèñón̄ áçî øäé ì á áí ðò è í í çâàë çà ñì áí é ðåô, êt áí ñàí í í æäëæäé, è í í è
í ðèññí åäëí èëèñü ê í áí ó. ¹⁴ Ååáí åäöàòè 'èç í èò', [êt òí ðùó Í í í àçâàë aïí-
ñòí èäí è], í í èí æèëé^c áûòú 'áññååà' ñ í èí, -òí áû í í ñùéàòü èò í ðí í í åääí-
åäòü, ¹⁵ è í åäåéëë èò äëåñòúþ <èñöåëÿòü ìò áí èäçí åé è> èçäí í ýòü áåññ á.
¹⁶ ['Ýòè' Ååáí åäöàòü, èçåðáí í úâ Èí, 'áûéë']: ñèí í í, êt òí ðí í ó Èèñón̄ åäë
èí ý í àòð, ¹⁷ Èàéí á, 'ñúí' Çåâåäåÿ, è áðàò Èàéí áà Èí áí í, êt òí ðùó í àðåé
í í «Áí áí áðååññ» (-òí çí á-èò «ñúí í áüý áðí í à»), ¹⁸ Áí äðåé, Öèéëí í, Ååð-
óí èí í áé, í àòðåé, Óí í á, Èàéí á, 'ñúí' Àëóåÿ, Öåäååé, ñèí í í Èáí áí èò
¹⁹ è Èòåá Èñéàðèí ó, êt òí ðùé è í ðäåäæ Èèñón̄.

Óðèñòî ñ è Åååëüçåâóë – í å ñî þçí èêë

²⁰Èèñón̄ âåðí óëñý ãî ì í é. È ñí í âà ñòåéëéí ñü 'é Í åì ó ñòåçó' ñòî èüéî ëþ-
ääé^è, ÷òî Í í è ó-åí èéè Åâî äàæå í å óñí åéè i í åñòü. ²¹Óçí àâ, '÷òî Í í âåð-
í óëñý', Åâî äéèçéèå ðåòøèéè i í èöè è óåâñòé Åâî: èì êàçåéí ñü^è, ÷òî Í í á á
ñåáå.

²²À éí èæí èéè^é, í ðèøåäøèå èéç Èåðóñàëèì à, áí áí ðèéè: «À Í à Áååëüçå-åöé, éí ýçü ááññí áñééé, í í 'ääåò' Ál ó 'ñèéó' èçäí ýòú ááññ á».

²³Í ተãi çäàå èö, ይèñón ተôåå÷æ èì ት ሰይò÷ì àí è¹ : «Âì çì ተæí í èë, ÷òî áú ñòà-í à èçâí í yé ñàòáí ó? ²⁴አñëè ዕàñí ÿy ት äí eäåàåö öaðñòåí¹, í å óñòî yöù yóò í ó öaðñòåö. ²⁵ኦàë æå è äí í ó, አñëè à í åí ዕàçëäåí¹, í å óñòî yöù. ²⁶Ѐ አñëè ñàòáí à äí ññòåí åò í à ñääý ñàí ት äí è í eäæåöny à ዕàñí öå ñ ñí áí þ – í å óñòî yöù è àí ó: ት ሰይäåò àí ó èí í åö. ²⁷Ѐ አùå ñëàæö: í eèòî í å ì æåò áí éòè à äí ì ñëeüí ት äí è í ì öeòèòü ääí åäàùè, አñëè í å ñääýæò ት ዕäæäå öí çyéí à¹, è òî èüéî ‘öí åää’ ñí ì-æåò ት ääååäèòü öí ò äí ì. ²⁸Í ት ääåðüöå l í å⁰, አñå ääåðöè è åñýéäý ööðëà, èäéöþ áú í è – òî èçí ï ñëëè – ‘äñ,’ ት òî ñòèöñý èþäyí¹, ²⁹í l አñëè èòî ፍooå Ñäyöñí åí ñòà-í åò ööèëòü, í å áóäåò ት òî ùåí í èéí åää⁰, èäí ት እæí åí l í å ääåðäö⁰ åå÷í l í ».

314 Букв.: *двенадцать* (*из них*)... *сделал*.

и 20 букв: сходиться снова толпа.

к21 Буквы, услышав близкие Его, вышли взять Его; ибо они (близкие или окружающие) говорили,

кто Бук.. услышав, олизк
л?? Или учителя Закона

м23 Притча – краткий иносказательный поучительный рассказ

М23 Пригча – краткий иносказательный поучительный рассказ. №24 Букв : если царство будет разделено (внутренней враждой)

п24 Букв.. если царство будет разделяться

п27 Букв.: *если Бог будет разделен (внутренней бражкой).*
п27 Букв.: *сильного.*

р28 Букв.: *аминь говорю вам;* аминь (евр.) – “истинно так”. Этим словом Христос, как видно, предварял Свои высказывания, чтобы обратить внимание слушателей на важность этих высказываний, и тем указывал на Божественный авторитет, с которым они произносились (ср. Ис 65:16 – “Бог истины”, букв.: “Бог аминь”). Это выражение довольно часто встречается у Марка и

реводится нами, как “заверяю вас”

с28 Букв.: *сына*

т29 Букв.: *совек.*

³⁰ Енóн нéаçàë âñ, ýòí', тî òí ò ðòí т Í âí áí ðèëè, ÷òí á í âí
äóó í å÷èñòúé.

Í âí áí ðòí äñòâí

³¹ І áæäó òâí' i ðèõí äyò i àòü Енóнà è áðaðüý Ááí. Т ñòââðèñü í à
oëëöå³, тî è i i ðòí ñeëè i ï çâàòü Енóнà. ³² Эþæ, òâñí i ñeââðèå áí êðóå
í âáí, i áðââæè Áí ó: «Óai' i à oëëöå Ðâáý ni ðaðøèâþò Ðâí ý i àòü, áðaðüý
[e ñâñòðü]».

³³ Э i òââðèé Þ i èí : «Еóí l i áí àòü è êóí áðaðüý [l i á]?»

³⁴ Т äyâââ ñeââðèò áí êðóå, Т i ðòí áí ëæèé: «Áí ò l i ý i àòü è áðaðüý
l i è. ³⁵ Аñyêéé, êòí èñí i éí ýåò áí ëþ Áí æèþ, òí ò l i á áðàò è ñâñòðà è i àòü».

Í ðèò÷à i ñâýðâæå

4 Э ñí i âà ó-èë Þ i ó i i ðý; è ñí áðâëí ñü è í âí ó òâé i i âí ëþââé, ÷òí
Áí ó i ðèøëí ñü ñâñòú á èí äéó. «Еí áéà áñéà' i à âá, à áâñü i àðí á 'ñòí ýé'
í à áâðââò i i ðý. ² l i âí i ó ó-èë èò Ëèñóñ, i ðeâââý è i ðèò-àí⁴.

Э, ó-èâ èò, áí áí ðèë⁵: ³ «l i ñeóøàéòå: áí ò áûøâé ñâýðâéü ñâýðü. ⁴ Эí áâà
ñâýé, ÷âñòú 'çâðí' óí áéà ó áí ðòí áé - i áéâðâéè i ðeóú è ñeâââéè èò. ⁵ Äðó-
âæå 'ââ çâðí' á' óí áéè í à êâí áí èñòðþ i i ÷âó, áââ çâí èè áûéí 'i ÷âí ü' i àéí.
Áûñòðí áçí ðøè i i è, i i ðòí i ó ÷òí 'ñèí' é' çâí èè áûé i áâéóáí é. ⁶ l i êí áâà
i i áí ýéí ñü ní èí òâ, i i i i aéèé i èò - áâç 'ñèéüí' i áí 'êí ðí ý 'ðí ñòéè' çâñí õ-
ëè. ⁷ Äðóâæå óí áéè ñðââè êí ëþ-âé, êí ðí ðûâ áûðí ñeëè è çâæéóðèëé⁶ èò, è
í á áâéè 'òâéè çâðí á' i èí áí á. ⁸ Эí ûâ áâ 'çâðí á' óí áéè i à õí ðí ðøþ çâí -
ëþ, áçí ðøè i i è, áûðí ñeëè è áâéè ñðí æâé ðøæäðâðèëðâðí ûé, ðâñðèââñý-
ðèéðâðí ûé è ñòí èðâðí ûé».

⁹ Енóн çâéí i ÷ëë ñeï áâì è: «Ó êí áí áñòü óðè, ÷òí áû ñeûøàòü, i óñòü
óñëüøèò!»

¹⁰ Т ñòââðèñü n i èí i âââæí á⁷, Äââí áæðâðü è áððâæå ó-âí èëè Енóнà⁸
ñòâæè ñi ðâðèââðü Ááí i i ðèò-àò. ¹¹ Т i ðââðèé: «Áâí òâéí à Õâðñòââ Áí -
æüââí i ðâðûðâðí⁹, à äyâ òâð, áí áðøí èò, i ðèõí äeðñý áí âí ðèòü i ðèò-àí è¹⁰,
¹² ÷òí áû, 'êâé õí áí i i è ñâí è i i áââæèé',

ñi i ðâðâæè i i è áââæçàí è i á áââæèé,
óðâí è ñeóøàéè è i á i i èí áéè,

ф31 Букв.: *снаружи*; то же в ст. 32.

х31 Букв.: *послали к Нему*.

а2 Букв.: *в притчах*.

б2 Букв.: *и говорил им в учении Своем*.

в7 Букв.: *задушили*.

г10 Букв.: *и когда Он оказался один*.

д10 Букв.: *окружающие Его*.

е11 Букв.: *вам дана тайна*.

ж11 Букв.: *всё бывает/дается в притчах*.

ääááü í å áððäööëëñü íí è 'é Áí áó' è í å áüëë í ðí ñáí ü³ ».

Øî ëëî âàí èå i ðèò÷è i ñåyòåëå

Nâåò ï å äî ëæåí áuòü nî êðuò

²¹È i ðî äi èæèë Èèñóñ: «Äey ÷åäi áí i ñyö 'á êi i àoó' ñååòëéüí èë: ÷òi - áú 'ñðåçó í àéðùöü' åäi ñi ñoáí i èëe i ñoàâèöü i i ä eði àaòu? I à äey òi äi èë 'i ðeí i ñyö åäi', ÷òi áú ñoí yë i i i à i ñoðåâéå? ²²Èáit i ào i è÷åäi òaéí i - åi, ÷òi i à i ðåäáí åçí à÷åí i 'éçí à÷æëüí i' ñoàöü ýáí ûi, è åñëe ÷òi -òi ñeðùâà- åðñy, òi òi èüéi äey òi åi, ÷òi áú åüéöe 'i åí àæäú' i à ñååò. ²³Ó êi åi åñòu óòë, ÷òi áú ñeñùòàöü, i óñöü óñeñùòëö!»

²⁴ «ÁÍ èéáéòð á ðí, +ðí? ñéúøèðá, – áñ áñ ðéë èì Èèñóñ. – ‘Áðäü’ èá-éí é ì áðí þ áú í í èüçöåðåñü^ñ, òæí é è áàì áóäåò ïòì áðåí í, àä ‘áùå’ è í ðéäaaëéí áóäåò áàì, <ñéóøæþùèì>. ²⁵ Éáí ó èí áñ ì í áñ^ð, ðí ì ó ‘é áùå’ áóäåò áæí í, à ó ðí áñ, ó èí áñ ì àéí^ð, ïòì èì áòñý è ðí, +ðí áñòü ó í áñ ».

312 Ис 6:9,10.

и 13 Букв.: сказал им.

к13 Букв.: все притчи

л15 Букв.: и похищает слово, посеянное в них (ВТ: в их сердцах).

м16 Букв.: посевные; то же в ст. 18.

н17 Или: они оказываются тотчас же введенными в грех; или: спотыкаются и падают.

©19 Букв · заботы века

п19 Букв : вгодят

п?0 Букв · приносятплод

с24 Букв · мените

т25 Букв · кто имеет

у25 БУКВ: кто не имеет.

† çåðí á † ðí ðàñòàþùåì

²⁶«Öàðñòåî Áî æèå, – ñêàçàë Èèñóñ, – òàè æå áî çðàñòåâò, êàê çåðí à, áðî øåí î ûå á çåí èþ.²⁷† ÷üþ ñí èò ÷åéî áâé, áí áì áñòåâò, à çåðí à 'òåì áðåì áí áì 'í ðí ðàñòåþò, è öýí öóñy áâåðõ 'ðí ñòéè', à èåé – ÷åéî áâé 'áí 'í ðú' í á áâæèò²⁸. Çåí èý æå á áî èæí ûé ñðî è²⁹ í ðèí ñèò í eí á: ñí à÷åéà 'í á áâåò' çåéåí ü, í í òí í eí ëí ñ, í í òí í è í í eí í å çåðí í á eí ëí ñå. ²⁹È áî ò ñí çðåâåò çåðí í, è çå ñðî ÷åéî áâé áâðåðñý³⁰, èåí 'áðåì ý' æàðåú í ðèøëí.

† çåðí á áî ð÷è÷í í í

³⁰Ñ ÷åí ñðåâí èòü Öàðñòåî Áî æèå? Èàéî é í ðèò÷åé í ðåäåñòåâèòü áåí? – áî áî ðèë Èèñóñ. – ³¹† í í, èåé çåðí ûøéí áî ð÷è÷í í á. Èí áâà ñâþò ýòí çåðí í á çåí èþ, í í í ñàí í á í àéí á èç áñåò ñâí ýí³². ³²† áî ò áñõí äèò í í í í ñëå í ñâåà è ñòåí í áèöñý áî èüòå áñåò í áî ðí áí ûó ðàñòåí èé, è òàé ðàçðàñòåþòñý áâåðåè áåí, ÷òí í òèöü í í áðåò áí áçäèòüñý í í á ñâí üþ èöý».

³³Ñ í í í ñüþ í í áèò í ðèò÷, í áî áí ûó ýòèí, Èèñóñ áî çâåñàë èþäýí ñëå áî³⁴ 'Áî æèå', í àñéí ëüéí í í è í áéè 'áåí' í ðèí èí àòü³⁴ (áåç í ðèò÷ è í á ó÷èé èö³, à í áâæèí á ó÷åí èéàí ñâí èí áñ, í áúýñí ýé).

Áóðý í à í í ðå

³⁵Á eí áâà í áñòóí èé áâ÷åð³, í í í ðåäæíí æéé ó÷åí èéàí : «Í áðåíí ðåâæíí ñý í à áðóåíí é áâðåâl!» ³⁶Í è í ñòåâéè í áðí á è í òí èüéè ñ Èèñóñí í, çà í èí è ñéâäí-ââéè è áðóåâé èí áéè³. ³⁷Áäðóá' í à÷åéåñü ñèéüí áý áóðý. Áî eí ú çåöéåñòûâæè èí áéó ðåé, ÷òí í í á áûñòðí ñòåéà í áí í eí ýouñý 'áí áí é'. ³⁸Èèñóñ 'á ýòí áðåì ý' ñí áé í à eí ðí á, 'í í eí æèå áí eí áó' í à ñèååí èå eí ðí ÷ååí³. Ó÷åí èéè ðàçáóæèéé Áåí è ñéâçàëéé: «Ó÷èòåéü, 'í áóæåéé' Õååá áâæà í áò, ÷òí í û í í áéååàí ?!» È í ðåéðåòééñü áâåðåð, è ñòåéí ñí áâðøåí í í òèöí.

ф26 Букв.: с Царством Божиим так же, как если человек бросает зерно в землю.

х27 Букв.: не знает.

ц28 Букв.: земля сама собой.

ч29 Букв.: когда созреет/позволит плод, сразу посыпает серпн.

ш31 Букв.: из всех семян на земле.

ш32 Букв.: птицы неба.

э32 Sinapis nigra, или черная горчица, растет в Палестине, достигая высоты от двух до четырех метров.

ю33 Букв.: и такими многими притчами Он говорил/возвещал им Слово.

я33 Букв.: слушать.

а34 Букв.: не говорил им.

б35 Букв.: вечером того дня.

в36 Букв.: взяли Его с собой, как Он был в лодке, и другие лодки были с Ним.

г38 Букв.: на (лодочной) подушке; очевидно, речь идет о низкой скамье для кормчего или кожаной подушке кормчего.

д39 Или: пригрозил/дал отпор.

⁴⁰Óř ářà ñeàčaë Èeñóñ ó÷áí èéàì : «×òř ařá áú òàé ðí áéè? 'Èeř' ó áàñ 'ñí áñáří ' I àò áâðû?»

⁴¹Í ðåæñi í eí áí í úå áæðâi áî áâæéí í áî nòððàöà, níi ðàøðâæðè è í è äðóá äðó-
âà: «Êòî Í í, âñøè í áâéí óþöñý Ál ó è áâððâð, è í ñðá?»

Èñöåëåí èå î äåðæèì î åî áåñàì è

⁵ 'Í åððáí ðaaðéåøèñü' í à åððáí é áåððåã í 1 ðý, 1 í è 1 èàçàëèñü å çåì eå åå-
ðåñéí ñéit é^a. ² Èæé ðí ëüéî Èññóñ ñòðíí èé èç éí åéè 'í å áåððå', 1 ååñòðå÷ó
Åí ó èç í 1 åéèñü ûñò í åùåð åúòåéé 'í ååðæéí ûé' í å÷èñòùí åððíí ÷åééí ååéé -
³ 1 åéèé å yøðeò í åùåðåò. 1 èéòò í å í 1 åáåðæåðòú ååíí , è ååæåí öåíí è í å í 1 1-
ååéèé. ⁴ È õí òý í å ðàç 1 í áúéñéí ååíí 1 í ðóóéàí è í 1 ååíí , ðàçðóùååéé 1 í öåíí è è
ðàçåéååéé 1 éí åú, ðàé÷òí 1 ååí éåðö ååíí 1 èéèí òí å óååååééñü. ⁵ Åñååååå, åí åí
è 1 1 ÷üb, òí å ñéééåí åò, òí í à åí ðåò, 1 í èéðè÷åéé è åéèñü 1 èåí í è.

⁶Èçàæèë òâæåââ Èéñónâ, ⁷í iñ åâåææë è í àì ó, i àë í èö í ðââ í èì ⁸ è åðî í -
éï çâæðè-æë: «Í ó -òí Òâåâ 'í óæí í 'í òí áí ý, Èéñón, Ñúí Áî åâ ÅñâåÛøí åâí ?
Çâæééí áþ Òâáý Áî åí í : í åí ó-ù í áí ý!» ⁸Óæé í áí åí ðëé' í í òí í ó, -òí Èéñón
'ñòåçó æä' ñêacäè åí ó: «Åûéæè, í å-éñóüé åôó, èç ýóí åí -åæí åâéè!»

⁹ È i i ò i i n i ð i n è e è å a i : « È à è è i y ò a i å ? »

À òí ò í òââòëë Èèñóñó: «Èì ÿ ì 1â Èââèî í , èáî í àñ ì í îâî!» ¹⁰ È ñòàë
òí 1 éyöü Èèñóñá í â èçâî í ýöü èò èç 'ýòí é' çâî èë.

¹¹À òàì, t' i à áî ðî é, i àñéèñ ñú áî èùòð à ñòàäñ ñàèèñ áé. ¹²È i áð-èñòùå äööé^á ñòæëè i ðî ñèou Ååí: «I î øëè í àñ á ñàèí áé è äæé í àì áî èòè á í èö!» ¹³I <òî ò-÷àñ> t' i çáí èëè èí. Åáñu^á, åúéäý 'ec i ååðæèí i áí', áî øëè á ñàèí áé, è ñòàäñ – i éí èí ååöö ðùñy^á 'ñàèí áé' – ðéí öéí ñú n èööð-è à i i ðå è óóí l öéí á i áí .

¹⁴ À ñâéí î i àñú i i ní áðøéè è ní i áñùèòü 'tá yóí i ' á ðí ðí áå è i éðåññòí i n-
òþyö. È 'æðøåðéè ðåò i áñò' i ðøðøéè i i ní i ðøðåòù, -ðí ñeó-ëéñ ñú. ¹⁵ I i ðí ðøéè
i i è è Eññóñò è óåèåðéè, -ðí i åððæèì ûé, á eí ðí i áúé Eññéí i, ñeäéè
i åððùé è à çäðååñ i óí á, è èññ i óåðéèñ. ¹⁶ È i åðð ðøðññéàçàéè è i i
ðí i, -ðí ñeó-ëéñ ñú ñ ðåì, è ðí áúé i åððæèì, è ní 'ñòàðåñ i ' ñâéí áé, ¹⁷ ðí
ëþæè ñòåéè i ðí ñeòü Eññóñà óéøè èc èò i áñò.

¹⁸ Èí áää Èéñón nääëëñý à éí äéó, -äéí äääé, èí òí ðüé áüé 'äí ýòí áí' í äåð-
æèí 'ääööí í í áð-èñöùí', í í í ðí nëè Èéñónà: «Í í çâí eü í í á áúööù ñ ðí áí él»
¹⁹ í í í í á í í çâí eëë áí ó, nëàçâá: «Èäé è nääá áí í í é, ðäññéàæé^ä nñäí èí
'äéëçéèí', ÷òí Áí ní í äü nääëëæ äëý ðääý è éäé í í í í eëëí áäë ðääý!» ²⁰ È
òí ò í í ðäë è ñöäë ðäññéàçüåàö^ä á 'í áéäñöé', 'í áçüåàáí í é' Åññýøéäðäæ-
åí, í òí í, ÷òí nääëëæ äëý í áäí Èéñón. È åñá äéàëëèñü 'ýòí í ó'.

a1 ВТ: *гадаринской/гергесинской.*

612 Букв.; они,

в13 Букв.: *духи нечистые.*

Б15 Вукши сула же
Г19 Или сообщи

л20 Букв.: проповедовать/возвещать.

Ењоаëаí èå áî ëüí î é æåí ùèí û è áî ñêðåøåí èå äî ÷åðè Èàèðà

²¹Èâè ôî ëüéî ' Èèñóñ ní î âà í àðåï ðàâèëny [â èî äéå] í à àðoäî é áâðåâ, áî ëü-
øay ôî eî à ní áðæëæñü áî êðoá Í åâî . 'Èî åâà' Í í áûé 'åùâ' ô i î ðy, ²²í ðèøäæ
ðoäâ î àèí èç ñòðâðåéøèí ñèí åâî àè î ì èl áî è Èàèð è, óâèâââ Èèñóñâ, i àë è
í î åâî Åâî, ²³è ñòæ ôî i ëyöu: «Äî ÷ü i î y i ðe ní àðòè, i ðèäè æå, áî çëî æè
ðoéè í à i ââ, ÷òî áû áûçäî ôî åâæä²³ i í à è i ñòðâðæñü á æèâûõ!» ²⁴Èèñóñ i òi ðà-
âèëny n í èì .

Çà i èì è i î ðøëà áî ëüøay ôî eî à, ôâñí èâøay Èèñóñâ 'nî âñâô ñòî ðî í'.
²⁵Ñðâæè ôî eî û áûëa' i ãí à æåí ùèí à, åââí åäøàoü eâò ñòðâðââøay 'ñèëüí û-
i è' eðî àî òâ÷âî ëyì è. ²⁶Í i à i i âî i àðåðî åëæñü i ò ðàçí ûô âðâ÷âé, i i òðâ-
ðeâ 'í à eâ÷âî èâ' âñ²⁶, ÷òî áûëî ò i ââ, i i i èâæî è i i ëüçü i à i i èó÷èëà, è
'ââæâ' ñòðâëî åé åùâ õøæå. ²⁷I ðî ñëûøââ i á Èèñóñâ, i i à i i åâøëà 'é i ài o'
ñçâæâ â ðî eî à è êñ õéæñü i åâæäû Åâî, ²⁸i i ðî i ò ÷òî i i åöî àëà²⁷: «Èñöâæâ-
í à áoäö²⁸, åñèè ôî òü è i åâæäâ Åâî i ðèéî ní õñü». ²⁹Ôóó æå eðî àî òâ÷âî èå
i ñòðâ i åâèëñü, è i i à i ñòðâæäâ, ÷òî çâî ðî åûâ åâðî õéñ i ñòðâæäâ è i åé.²⁹

³⁰Èèñóñ, ôî ò÷âñ i i ðâñòâî åââ, ÷òî èç i åâî åûøëà ñòëëà, i i åâðî õéñ è
òi eî à è ní ðî ñèë: «Èòî i ðèéî ní õéñ è i i åé i åâæäâ?»

³¹Ó÷âî èèë Åâî ñèâçâëè Å i ó: «Óû åèâèøü, èâè ôâñí èò Õâáÿ ôî eî à, à åùâ
ní ðâøèâââòü: «Èòî eî i i å i ðèéî ní õéñ?».

³²Í i Èèñóñ åçâëyâi i èñèâë ôó, eî ôî ðâÿ ñââææà yóî. ³³Â ñòðâðââ è ððâî àðâ
æåí ùèí à, çí ày, ÷òî i ðî èçî øëî n í áþ, i i åâî øëâ 'é i âî o', i àëà i èò i àðââ
i èi è ðâññèâçâëà Å i ó âñþ i ðâââð. ³⁴Í i æå èçðâæ: «Äî ÷ü 'í i y', åâðà ðâî y
ní åñèâ õâáÿ³⁰. Ñðóî àé n i ðî i è áðâü ñâî åâî åâ' i ò ñòðâðââi üy õâî åâî!»

³⁵È i åâà' Í i åùâ åâî åâ' i ðèéè 'éþâæ' èç 'âî i à' ñòðâðâéøèí û ñèí à-
âî åè è ñèâçâëè 'Èâèðó': «Äî ÷ü õâî y òi åðëâ. Çâ÷âî õððóæââòü Ó÷èðâæy?»

³⁶Í i Èèñóñ, ñóëûøââ yóè ñëî ââ, ñèâçâë ñòðâðâéøèí å: «Í à áî éñy, ôî ëüéî
åâðü!» ³⁷È i å i çâî èëë i èëî i ó, eðî i à i åðâðââ, Èâèî ââ è Èî àí i à, åðâðââ
Èâèî ââ, èâðè âî åñòâ n i èi . ³⁸È i åâà i i åâøëè i i è è åâ i ò ñòðâðâéøèí û,
Èèñóñ óâèââæ, ÷òî òâi n i yóâi èâ, i èâ÷ó 'òâi' è åðî i è i ðè÷èðâþò. ³⁹«È
÷âî ó yóî ò øóî , ÷òî åû i èâ ãâðââ? - ñèâçâë i i èi , åðî åy. - Ðââââi i è i à òi åð -
'òi ëüéî' ní èò». ⁴⁰Í aâ i èi ñòðâæè n i åyöñ.

Òi åâââ i i, i ðî ñèââ âñâô, åçyé i ðoâà è i àðâââââ è è ñâî èò 'ó÷âî èéââ' è
âî øâæ 'â èî i i àðââ', åââ åâæâæâ åâââ ÷âæ. ⁴¹Åçyâ åâ çâ ðóéó, Í i ñèâçâë: «Óâ-
éèðââ èòi!», ÷òî â i àðââââ åâ çí à÷èò: «Åâââ ÷âæ, åâ åâ ðþ õâáâ, åñòâi ü!» ⁴²Åâ-
âî ÷âæ [òi ò÷âñ] åñòâæâ è i i øëâ (åûëi åé èâò åâââ åâøàoü). Èçòi èâi èå åâæè-

²³Или: была спасена.

²⁸Букв.: ибо говорила.

²⁸Или: я буду спасена.

²⁹Букв.: тут же высок источник крови ее, и она ощущала в теле, что исцелена от недуга.

³⁴Или: исцелила тебя.

³⁴Букв.: будь здоров.

éti á ñòðàçó æå 1 õâàòëët âñâò, ⁴³í 1 Èèñóñ ñòðti ái t àëàçæ: «Í óñòü í èëòî t å çí ååò 1 á ýòi 1 », – à ååât ÷éó ââëâæ í àéti ðti èòü.

Í aï ðëçí aí i úé a 1 òå÷åñòâå 1 ðti ðti ê

6 Оéäy 1 ðooää, Èèñóñ, nñ i ðti ái æääål üé ó÷åí èëàl è Nâti ðti è, t ðe-øâé á ái ðti á, ååä 1 i áûðti n^a. ²í añòti èëà nñááti ða, è 1 i t à÷àé ó÷èòü á ñèti ååt åå, è i 1 i åëä èç òaô, èòti ñëöøæ 'Åâi', n óäéâæåí èåi nñ ðaøèâæ-éè: «Í ðêöâä 'âñ', ýòi ó 1 åâi? xòti çä i õåðti ñòü åäi à Åi ó, è êâè i t ååò 1 i õâi ðeòü òâëëå ÷óââñà? ³Ðaçâå 1 i 1 å t ëti ðti èë, i å ññi l àðeè^a è åðaò Èâëi åâ, Èi ñeòa^a, Èoâu è Nèi 1 i å? i å çââñü ëè, ñðâæè í åñ, ñâñòü Åâi?» È i å çâoñ ðaëè i i è t ðeí ýòü^a Åâi.

⁴Èèñóñ æå ái ái ðeè èi : «Í å i i ÷éòâþò i ðti ðti èå ði èüéti á åâi 1 õâ÷åñòâå, ñðâæè åâi ðti ãñòâåí i eëti á è å åâi i å åâi». ⁵È i å i 1 å Èèñóñ nñ ðaâi ðeòü ðaì i è i å i 1 å ÷óâä: èñöâëëè ði èüéti i å i 1 åëö åi èüí ûo, åi çëti æëå i å i eò ðoëè. ⁶Èo i åââðeå õâëâëyëi Åâi.

Í 1 ðo÷åí èå Åâi åëëâòè

Èèñóñ ðaëè èç ñâëäi èy á ñâëäi èå è ó÷ëë. ⁷È, i ðeçâåå åââi åëëâòü 'Nâti - èo õ÷åí èëti á', i à÷àë i i ññéâòü è eò, i i åâi á, è åâë èi åëëâòü i åâi å÷èñòü i è åóòâi è.

⁸È i åëçæé 1 ó÷åí èëàl i è÷åâi 1 å åðaòü nñi åi é å åi ði åó, è ðti i å i i nñ - ða: i è õëâåä, i è nñi û, i è åâi åâ^a á i i ýñå. ⁹Nâi åâëëè i i è i i åëè i i - ñèòü, i i i å åëæí ù åñëè åðaòü 1 åâææåñ i å nñi åi ó. ¹⁰1 i ðaë i i õñòâi åâæè èo: «Å èâëi i åi å åâñ i ðeí oò^a, i ñòââææoâñü ðaì, i i èå i å i i èëè å- ðå oò i åñòi i ñòü. ¹¹Å åñëè å èâëi i å åñòâ 1 å i ðeí oò åâñ è i å ñòâi oò ñëöøæòü, ði, oòti ÿä 1 õòâææ, 1 õðýoí ðeâå i ûëü n i å åâðeò. 1 óñòü ýòi åóâââò nñâëââðâæüñòâi i i ðti ðeâå i ëo^a ».

¹²È i i è i i ðeëè è i ðti i i åââi åâëè i ðti, ÷òti 'âñâi' eþäýi i óæí i i i èayöüñy. ¹³1 i è èçâi åëè i i åâi åâñi å è i i åëö åi èüí ûo èñöâëëè^c, i i i åçâå 'ëo' åëââi .

а1 Букв.: *пришел в отечество Свое.*

б3 ВТ: *не Он ли плотников сын и Марии.*

в3 ВТ: *Иосиф.*

г3 Фразой: “не захотели они принять” передается греч. слово, которое означает: споткнуться, зацепившись за что-нибудь; упасть; быть введенным в грех.

д8 Букв.: *ни меди.*

е10 Букв.: *куда бы вы ни вошли в дом.*

ж11 Букв.: *отряхните пыль с ног ваших во свидетельство им.* Поступая так, ученики должны были показать, что считают жителей этого места язычниками, которые сами понесут ответственность за отвержение вести апостолов. НР добавляют: *истинно говорю вам: Содому и Гоморре будет легче в День Суда, чем тому городу.*

з13 Или: *излечили.*

Nì åðòü Èí àí í à Èðåñòèòåëy

¹⁴Öäðuñ Èðtä á óñëüðøæé 'tá Èèñónå', èáí èì ý Ååí ñðæéí 'í í áñþþó' èçåâñ-
òí í: í äí è áí áí ðëëè, +òí ýòí Èíàíí Èðåñðøðæéü áí ñéðán^ë èç í åððåúö è
í í öí í o ñí ááðøðøþþñý èí òaêéå ÷oáñña, ¹⁵äððæéå óðåâðæääéè, +òí ýòí Èeëy,
ððåññüé – +òí ýòí í ðí ðí è, í í áí áí ñéðán^ë o èç 'í ðåæí èö' í ðí ðí èí á.

¹⁶À Èðî ä, óñëüøàå 'ýòî', ñêàçàë: «Ýòî – È†àíí, êî òî ðî åî ý † áåçäèàåèë, ýòî íí åî ñêðåñ!»

¹⁷Ââäü 'â ñâî â äðâî ý' Èðî à í î ñëæë ñôâàðòöù Èî áí í à è, ñäýçää, 'äðî ñèöù' ääî â òâî í èöö. 'Ñeo÷eëî ñü yòi âñ,' èç-çä Èðî äèääü, 'áûâðäé' æäí û Öe-ëeïï à, äðâòà Èðî äà, í à èî ðî ðî é í î æäí èëny. ¹⁸Èî áí í ãî áî ðeë Èðî äö: «Óù í à äî ðâåä äðòöù ñ æäí í è äðâòà ðâî åäî ». ¹⁹Çä yòi' Èðî äèäää çâðâèëë çéî áó í à Èî áí í à è ðî ðâæä õâðòü åäî, í î ñââæðòü 'yòi åî' í á ì í ñëæë, ²⁰í ðî - ì ó ÷òî Èðî à áî ýëny 'è ôâæäæ' Èî áí í à, cí àÿ åäî èâè ÷æëî åâæä í ðâåääí í åî è ñâyöî åî. Èðî à í áâðâäæ Èî áí í à è éþâèë åäî ñëóðâòü, ðî ðý ðî, ÷òî í î ñëñðøäæ, 'âñâää' í ðèäî äèëî åäî à ñëeüí í à ñî óùâîl èä^e.

²⁴Âueáy 'T̄oòdää', i ñ à ní ðí ñeëa ó ñäí áé i ñoåðë: «×xääí æä i ñ á i ðí ñeöü?»
È i àöü ï oååöeëa: «Äí èñ áó Èí áí i ñ Äðåñöøåðäy!»

²⁵Äääðøéä ööö ää 11ñi áðeeä e öäðþ è nääcaäe: «Öi-÷, ÷öi áu öu nää-
-÷äp ää ääe l 1ä aí eí äo Fíai l a Föðanoeðaev l a äebääl»

²⁶Óaðu 1 aí Ó=éený, 11, 111 1 y 1 éeyooåå 1 aí nöyo¹, 1 å Õåøeëny 1 øeaçaoü
åé, ²⁷à nödaçó æå 11 nëæè 1 aæa-à è 1 Óeeäçaaë aíl ó 1 ðeíl anñoe aíl eíl áo 1 Eí aí 1 a.
Ói l 11 Øaaë è 1 áaçæäåaëè 1 Eí aí 1 a à oål 1 éoå, ²⁸1 ðeíl anñ aíl eíl áo aål 1 a áéþaaë
è 1 oåaë äååoøeå, à oå 1 oí anñæå aå 1 aðaðè nñai åé. ²⁹Ó=áíl eéè 1 Eí aí 1 a, ónëü-
øaå 1 a yó1l', 1 ðeøeëè, çaaðaëè oåeíl aål è 11 oíl ðl 1 eéè¹.

×óäî í àñûùåí èÿ äî ëî äí ûô

³⁰Ài î ñòî ëü âåðí óëëñü è Èèñóñó è ðàññèàçàëè Åì ó î áî âñàï , ÷òî åäéëæëè è ðàí ó ó-ëëëè . ³¹È Ê í ñèàçàë èì : «À 'òai' åðü' i í èäéòå â 'éæñí á-í èáðåü' i ñò-

и14 Или: *поднят/пробужден*; то же в ст.16.

к 20 Вт: многое делал, слушая его.

л21 Букв.: и первых (людей).

м22 Или: *так понравилась Ироду и гостям* (букв.: *возлежащим с ним*).

н26 Букв.: ради клятвы и возлежащих.

о29 Букв.: и положили в гробницу.

ðúðí 1 1ā 1 āñòð, '11áðäüða' òðì 1 äf è è 1 ðöäññ ñòð 1 ì 11ññ ». Èññ 1 ðëðññ äëèññ è ññññ äëèññ òðåñ 1 1ñññ ñòð äþäæé, ÷òð ñ-ñññ ñòð 1 ññññ ñòð 1 ññññ ñòð 1 ññññ ñòð.

³⁵‘Eîäää’ áúéëí óæä ííçáí í, ó-áíí èéè ííái øëë è Eèñóñò è ñéàçæë: «l å-ñòí ýòí í óñòúí í á, è ÷àñ óæä ííçáí èé. ³⁶Í òí óñòè eþääé, ÷òí áú ííé íí-øëë á íéðåñòí úá óñàääüáú è ñääéáí èý è éóí èéè ñääá ííåñòü».

³⁷Óî åääà Èèñóñ ñêàçàë èì â îòååò: «Âú äàéòå èì åñòü!»

Í í è æä áî çðäçëë Áì ó: «Í á í î éòë èë í àí éoíí èòü ðëåâáá äáí áðëåâá í à äåâñòë è ääööù èí ‘âñâí’ í î âñòë?»

³⁸ «Ñêî ëüêî ó âàñ öëåáá? – ñí ðí ñëè î í ó íèö. – Èäèòå, iñ ñí î òðèòå!»

«Í yöü 'ñëåâî â', = ñêacàëè îí è, ócí àâ 'í òì', = è äââ ðûáû».

³⁹Ói äää Èeñöñ äåëäë èì ðäññäëèöü äñåö 'òäåëüí ûì e' äðöi'i àì è í à çäëå-

Í é òðàâå. ⁴⁰È éþäé ðàñí î èî æèéèñü ðýäàì è í í ñòî è í í i yóúáâñyò '÷æéí -
⁴¹ò

ââéé'. ⁴¹ Èeñón âçye i you õëääáâ è ääå ðüáû è, i í áí yâ ãëëçá è í åáó, i ðî èç-

i án aeáaai aaðnoáai i op i feeoao; 'çaoai' noae ðaçeai üáaou oeáa e aaâaou

baçaaeee fa ana. Ana dee e fandueeenu, e daai daadaou etçet adee
í aii í eé í áí û í nòàâòèì ènyy éoñêaì è oëååå è ðuåú. ⁴⁴È òaô, êòî åe [oëåå],

'Täí èoð ði üüêî' i óæ÷eí áuëî <î êî eî> i ýòe ðuñy÷ '÷åëî ååê'.

Èèñóñó ū ī äâëàñòí û çàêî í û ū ū ðèðî äú

⁴⁵Ñòðåçó iññéå ýòî áî Èèñõñ í àñòî ÿë, -òî áû ó-áî èèè ñåðè è á eñ äéó è, í å áî æèäayñü Åái⁰, iñ åðåí ðàâèéèñü í à äðóáî é áåðåä, è Äèöñåèäå, iññéå Þ í 1 oí ó-ñòðèò í àðî á. ⁴⁶Ðàññòàðåøèñü n í àðî áî ï, Èèñõñ óøåé í à áî ðó iññééòùñü.

⁴⁷ Èîääà' Í àñòóí' èë âå-åð, èî äéà áûëà í î ñòåäè í î ðý, à Í í - î äéí í à ñóøå.

⁴⁸ Ôâæåââ, ðòî ð÷åí èèè 'Åâî' åðâåóò èç iññéâäí èò ñèè, 'âî ðýñü' nî åñòðåí ûì

âåòðîì , Èèñóñ íà èñôî åå íî ÷èñ îøåë ê íèì îñ ïðþ è ñí áèðàëñÿ i ðî éòè

í èì í íéö. ⁴⁹Í í è æå, óâæääå, èæé Í í èäåö iî i ïðþ, iî áóí àëè, -òí ýóí i ðé-

çôâæ è çâæðe-æè. ⁵⁰ Èåí âñá îí è èñi ðâæéèñü, èí âåâ ðâæâæèé Aåí.
Í î Í í ðòò ñâ ðèàçæè èí : «Óþü í èí ðòðñü, ýòñ BÍ Í à áí ðòðñü». ⁵¹ Çàðåí

1111000 æa heææe ei : «Om! I el euænu, yor! Is! I a ai euænui!» Çauæ
Èènøñ ãi Øæë è ïéì, à ëï æéø, è ååñøåñ ññøèñ. Ø-åí èèèé áùjèè áùjæéñ ù; 52

íá iíí yéè '÷óää' ñ öëääáì è, è óí û èò ï ñöàääèëñü çàêðûòùí è^ø.

п34 Или. учили их многому.
п45 Букв · раньше Его

с48 БУКВ : в иетвертъ

с 48 букв.. в четвертую стражу ночи, т.е. между третью и шестью часами утра.
т 52 Букв : на сердце их окаменело.

152 Вукъ.. по сердце ихъ окаменело.

⁵³Í áðaí ðáâæâðøðñü, 11 è í ðeñðaðé è áâðaðáð á Áðaí 1 èñðaðáð. ⁵⁴É ñää' 11 è
áûðøðé èç eî aëè, 'éþþæ', nðaçó óçí aâ Ëeñðónâ, ⁵⁵1 áâæâðé âñâ 1 éðaðñòí 1 ñòè,
è ðóðâ, ãðâ 11 ñeððað áûð Ëeñðón, ñðaðé è í 11 ñeððað 1 ðeñ 1 ñeððu áî èuí ûð.
⁵⁶Áñþþoð, ãðâ 1 í 11 yâðyñ - a ñâðâð, aî ðî ãðâð, áâðaðâí ýô - èððaðé è í 11 ñeððað
áî èuí ûð 'éþþæ' è í ðî ñeðð 'í 1 çâð èððu è í 1 ðeñðâ ñí ðóðñý ðî ðý áû è
éððþþð 1 áâæâð Áðaí; è âñâ, èðð 1 ðeñðâ ñeñðý è í àí ó, èñðaðyñ-ñeñðý^o.

×èñòî òà áí óòðåí í üÿ, äóõî áí àÿ

7 Ōāðēñåè è í åñêî üüêî êí èæí èéî á³, iðèøåäøèõ èç Ëåðóñåëèì à, nñ-åðåéèñü 'éâè-ôî' áî éððåá Èèñóñå, ²è óåéäåéè 11è, ÷òî íåéî ôî ðúå èç ó÷áí è-éî á Ååí åäyö ièùó «í åðèñòùí è», ôî åñòü íåí ùòùí è ðóéàì è, <è óéî ðýéè 'éõ>. ³(Ååüü óåðèñåè, 'éâè' è åñå èoääè, íå iðèñòðí áþò è åää, åñèè iðå-åäéæí î ûí 1áðåçí 1á ãûí 1þò ðóé, ñéäåöý iðåäàí èýí 1ðóî á⁴, 'áî ç-åðåðèåðéåøèñü' n ðúí èå, 11è íå 1á ðéí áþò åñòü, i1éå íå 111þòñý⁵. Òæé åäð-æàòñý 1í è è i1í1åðó äðóåèò 'iðåäí èñàí éé', êí ôî ðúå èì áúëè iåðåäàí û, 'í aí ðèí áð': 111åðí èå ÷àø, éððåæàé è i1åðí ié i1ñóðåú⁶.)

⁵Óàðèñàè è éí èæí èéè ní ðí ñèéè Áâí: «Í î÷âí ó ó÷âí èéè Óâí è íå iñòó-íàþò iñ iñ ðâááí èþ ï ðööñâ, à áäýò iñùó íâ÷ñòúí è ðóéàí è?»

‘Í æå Í òåâòèë èì : «Âåðí Í Í ðí ðí ÷åñòâå âàë Í âàñ, èèöåì åðåò, Èñàéÿ, èí åäà Í èñàë:

“Í àðí à yòí ò ðòèò Í áí ý ‘ëèøü’ óñòàì è,

Í î ñåðäöåì äàëåê îí îò ì åí ý.

⁷Òùåòí î èõ áî ãî iî ÷èòàí èå:

÷åëî åå÷åñëèì çàï î ååäyì ó÷àò îíè, êàê ì îèì "e.

⁸† ñòàâèå çàï î âåäü Áî æèþ, âû äåðæòåñü i ðääàí èÿ ÷åëî âå÷åñêî áî ^æ.

⁹Èâè èñéóní 1 áû 1 áóí àëòå^c çâi 1 áâäü Áí aëèþ, – 1 ðí áí èæàë Èèñón, – ÷òí áñí ððáí èöü ñâí á 1 ðâääí èå. ¹⁰1 1 èñâé ñéacäe: “1 1 ÷èòåé 1 ööä ñâí áâä 1 è 1 àöü ñâí þ!”^e è “Çéí ñéí áÿùéé 1 ööä èéé 1 àöü áí èæåí áûöü 1 ðâääí ñí åðòè!”^e ¹¹Áû aëä áí áí ðòeoä: “Áñéè ÷áéí áâé ñéaæäo 1 ööô èéé 1 àöâðè: “Èí ðâääí” (÷òí cí á-÷èo: “B 1 ðéí áñ 1 ääð Áí áó òí, ÷áí 1 á áû öäåå 1 1 1 1 ü”^e)...”, –

у56 Букв.: к кисточке (см. Числ 15:37-41).

ф56 Или: были исцелены; или: были спасены.

¹ Или: учителей Закона; то же в ст. 5.

63 Значение этого выражения в оригинале неясно. ВТ: *часто/щательно*.

в3 Букв.: старцев/старейшин; то же в ст. 5.

Г4 ВТ: пока не очищается.

д4 НР добавляют: и ложе, на которых возлежали за столом

е7 Букв : уча учениям , предписаниям и словесским . Ис 29:13 (ЛXX)

е/ Буквы: уча ученичим, преописанием человеческим. Ис 29:13 (ЛXX).
ж/ НР добавляют: мессииа кружек и инициалы, делают изображение дракона, саму подобное

ж8 НР добавляют: *омовения кружеск*
а9 Букв : отмечается /чищется/ сини

39 Букв.: *отменяете/лишае*
-10 И - 20; 12

и10 Исх 20:12.

к10 Исх 21:17.

л11 Букв.: *дар – то, чем бы ты от меня воспользовался.*

¹² а́у о́еа́ ти́чáи є́яðа а́и о́ 1è÷а́и 1а́ а́ае́аðü а́е́и 1о́оа́ е́е́е 1а́аððе. ¹³ О́а́и
1ðа́а́а́и е́а́и а́аðе́и, 1о́ а́аи а́а́и е́е́и 1а́аððи, а́у 1е́ а́и 1о́и 1ðа́а́а́и а́а́и
нёти а́и А́ае́а. А́а е́ 11 а́и а́уа́ 11 а́и а́и эо́и о́ а́ае́а́а́и.

¹⁴ Е́ а́и 1а́и 11 а́и чáа́и е́ Нáа́и 1а́ді а́, 1и́ нёа́чáе: «Нéо́о́а́ео́а 1 а́и э а́нá е́
11 е́и е́о́и: ¹⁵ 1e÷oí е́с oí aí, 1oí aí aéó a ÷aéi aáéa éc ái, 1a i aáaó aáái
1ñéaááði eóú, 11 eñói aýùaá és ÷aéi aáéa 1ñéaááði ýáo aáái ». ¹⁶ []

¹⁷ Е́ а́аа́ 1i, 1ñóaáéa 1aði aí, aí oáé a aí i, o÷aí eéé Aáái nòaéé eí ñi ðaóøe-
aáðü Eéñóñá 1 cí a÷aí eéé néaçái 11 aí 1Eí. ¹⁸ Е́ 1i 1ðaáðeé eí : «Í aóøáéé eéé
e aú 'añ, aúá' 1a i 1i eí aáðü? Dáçáá 1a cí aáðü, 1oí añ, aóí aýùaá a ÷aéi-
aáéa eçái aí, 1ñéaááði eóú aáái 1a 1aéáo? ¹⁹ 1 ði 1eéááð-ði 111 1a a ñáðäoáá
aáái, a a ÷ðaáái e 11oí 1aúði aéó 1aððoáá? (Oáí 'náí ûi 1i 1i yñí eéé, 1oí'
añy 1eúá 'náí a 11 nááá' «÷eñóá».)

²⁰ Oí, 1oí eñói aéó és ÷aéi aáéa, - 1 ði aí eéáé 1i, - nááááði eóú aáái.

²¹ Aááü yóí eçí óððe, és ñáðäoáá ÷aéi aá÷añéi aí, eñói aýò 1aáái aðüa 11-
1uñéú, ðaññi oðñóáí, aí ði añóáí, oáééñóáá, ²² nóí ðóøáñééé eéé cí aí u, aé-
÷1ñóú, çéúá 1aí aðááí eý, eí aáðñóáí, 1aí aóçááí 1ñóú, çááéñóú^ñ, çéé-
ðá÷eá^ñ, aí ðáúí y, aáçóí nòáá. ²³ Añ, yóí çéé eñói aéó eéé cí óððe e 1ñé-
aááði ýáo ÷aéi aáéa».

А́аððа ѹçü÷í eóú

²⁴ 1 1ééí oá ði 1 añóí, 1i 1i oáé a 1aéáñóú ðeððá^ñ. Oáí 1i aí oáé a '1aéí'
aí i e oí oáé, 1oí aú 1eéóí 1a cí aé '1 Aáái 1ðeñóñóñóáé', 1i nááéáðü yóí
aúéi 1aáái cí 1aéí 1^ñ. ²⁵ A ði ði aé a ði aí a' aé aí 1eéí a, 1üy aí ÷eá aúéá
1aáðæéi a aóóí 1a ÷eñóú, oñéúðæéa 1a Eéñóñá e, 1ðeáy, 1aéá e Aáái
11 aáái. ²⁶ Yóá aé aí 1eéí a aúéá ѹçü÷í eóáé^ñ, néði ði eééyí eí e 11 1ði eñ-
i aé aááí eþ. 1i a nòáéá 1 ði nèóú Eéñóñá eéçáí aóú aáñá eéé aá aí ÷aéé.

²⁷ 1i aé a ñéaçáé aé: «Aéé 1ðaéáá 1aññóðeðñy aáðóyí. 1 aóí ði ði aé a aé a aé a
ñéáá ó aáðóáé e aóí nèóú ñi aáéáí^ñ». ²⁸ «<Аá>, Añ ní 1aéí, - 1ðaáðeéé 1i a, - 1i e ní aáéé aáé yóí eðði oéé, 'oí aá-
oéá' ní nòí eá aáðáé».

м13 Букв.: вашим, которое передаете другим.

н15 Или: сделать его (ритуально) нечистым; то же и в ст. 18,20 и 23.

о16 НР добавляют: у кого есть уши, чтобы слышать, пусть услышит!

п17 Букв.: спрашивали Его о притче.

р19 Букв.: в отхожее место.

с22 Букв.: злое око.

т22 Или: богохульство.

у24 Букв.: и не мог укрыться.

х26 Букв.: была эллинкой. Эллин – самоназвание древних греков. В НЗ это слово обозначает вообще всех неевреев.

ц27 Букв.: собачкам; в оригинале здесь и в ст. 28 используется уменьшительное существительное, указывающее на маленьких домашних собак в отличие от тех больших и злых, что бродили по улицам.

²⁹Øî ãääà Í í ñêàçàë åé: «Øû í Øåâà[†], í í æåöü 'ñí í êî éí í' èäöè 'äî í í é' - åûøâë èç ðâî åé äî ÷åðè åâñ».

³⁰È êî ãääà í í à åâðí óëæñü äî í í é, ðî í àöëà 'ñâî å' äèòÿ, 'ñí í êî éí í' èåæà-ñèì à í í ñòåëè: åâñ åûøâë.

Èñöåëåí èå êî ñí í ýçû÷í í åî åéóöî åî

³¹Çàòåì Èèñóñ óöåë èç çâì åéü Øeðà, í ðî øåë ÷åðâç Ñèäî í 'è åûøâë' ê í í ðþ Äæèéåéñèì í ó ñî ñòî ðî í û Äåñýòèåðâèÿ. ³²È í ðèååëè ê í åì ó '÷åëî-ååëà', êî ðî ðûé åûë åéóöèì è êî ñí í ýçû÷í ûì, è í ðî ñèëè, ÷òî åû Èèñóñ åî ç-ëî åéë í à í ååî ðóëè.

³³È í òååäÿ ååî à ñòî ðî í ó í ðî ëí û, Èèñóñ åéî åèë è ñâî è í åéüöû å óöè ååî, çàòåì, ñî í ÷èâ èô ñèþí í é, êî ñí óëñý ýçûéà ååî. ³⁴Äçåëÿí óå í à í ååî, í í åçâî õí óë è ñêàçàë åì ó: «Ýôôåå!» (÷òî çí à÷èò: «Í ðéðî éñý»). ³⁵È [â ðî ò æå í èå] óöè åéóöî åî í ðéðûéñü, ñêî ååî í ñòü ýçûéà ååî èñ÷åçëà, è ðå÷ü ååî ñòåëà ýñí í é.

³⁶Èèñóñ ååëåë èþäÿ í èéî í ó 'í ðî ýòî' í å åî ðèòü, í í ÷åì åî åéüöå í í í àñòåèåâë² 'í à ýòî í', ðâî åî åéüöå í í è ðâññéåçûååëè. ³⁷Èõ èçóì èåí èþ í å åûëî åðâî èö, 'ñ åî ñòèùåí èåí' í í è åî åî ðèëè: «Èåë öî ðî øî í åñ, ååëååò: è åéóöèå ó í ååî í à÷èí åþò ñèúøåòü, è í åì ûå – åî åî ðèòü!»

Åùå í åí í ÷óäåñí í å í àñûùåí èå åî åí ûò

8 Å ðå åí è 'åî èðóå Èèñóñà' åí í åü ñî åðâëî ñü í í åå î èþäåé, à åñòü èì åûëî í å÷ååî. Øî ãääà í í í ååçâë ê ñâåå ó÷åí èéî å è ñêàçàë èì : ²«Æåëü í å åþäåé, èåí åî ò óåå ððè åí ý í è ñî í í é, à åñòü èì í å÷ååî. ³Àñëè í òî óùó èö åî åí åí ûì è åî í í é, í í è í ñèåååþò å í óöè, ååäü í åéî ðî ðûå èç í èö í ðèøëè èçäåéåéà».

⁴«Ååå åå å 'ýòî é' í óñòüí å í í æí í 'í åéòè ñòî åü' öéååà, '÷òî åû' í åéî ðî èòü åñåô?» – í òååòèëè Åì ó ó÷åí èéè Ååî.

⁵Øî ãääà í í ñî ðî ñèë èö: «Ñêî åüéî ó ååñ öéååà?»

«Ñâî ü 'öéååå å'», – í òååòèëè í í è.

⁶È í ååëåë í åðî åó ñâñòü³ í å çâì èþ. Èèñóñ åçÿë ýòè ñâî ü öéååå å, åî ç-åå åéååå ååðâî èå 'Åî åó', ðâçéî í èë è ñòåë ðâçäåååòü ó÷åí èéàì ñâî èì, ÷òî åû òå ðâçí í ñèëè 'öéåå' èþäÿ; è í í è ñòåëè ðâçí í ñèòü. ⁷Òåéæå åûëî ó í èö í åñëî åüéî ðûååî è. Èèñóñ ååëåë è èö ðâçäåòü í í ñèå ðî åî, èåéé í í í ðî èçí åñ í åå í èì è åéååå ååðñòåååí í óþ í í èëèååó.⁴ ⁸'Åñå' åéë è í åñûòèëñü, è í ñòåå-

ч29 Букв.: за это слово.

ш36 Букв.: велел им.

аб Букв.: возлечь.

б7 Букв.: и благословив их, Он велел разносить и их.

«Áåðåãèòåñü çàêâàñèè Ôàðèñåéñêî é è çàêâàñèè èðî äî âî é»

¹¹ ‘Oai’ t̄t̄āī øeē ē Èènōñō òaðēñāē è ñòðæeē ñi’ t̄ðeōü ñ ́ ëi . Aëæàÿ
èñi’ ûoàòou^ä Åāi, t̄i è òðåáâi àâeëe t̄ò Í aâi cí ài áí eÿ ñ ́ åáa. ¹² Í öyæâæi
âçâi õi óe è ñeàcæe: «l̄ t̄-âi ó yóî i’ t̄êi eâi èa^ä òðåáoâo cí ài áí eÿ? Çââå-
ðýþ âañ^ä, i’ eéi âaa i’ á ãoâoâo aâi’ t̄ cí ài áí eâ yóî i’ o i’ t̄êi eâi eþ». ¹³ È
i’ ñòðââeâ eô, Í ní t̄âa ñâe ‘â eï aëo’ è t̄oì’ ðââeëñy i’ a ãðoâi é åâðââ.

¹⁴Ó-áí ééè cágúééé ácýou ñ ní áí é öéáá, è à éí áéä ó í eó áúéà áññááí èéöü
í áí à éái áöéáá^a. ¹⁵«Ní i óðeòå, - i ðääí ñoåðåäy yéó, ñeàcæ^a Èeñóñ, - áá-
ðåäéòåñú çáéháñéé öåðéñéñéí è é çáéháñéé èðíí áí áí é!»

¹⁶À ï è ñòàëè ðàññòæääòü ì åæäö nî áî é: «'Ýòî èç-çà òî áî', ÷òî í à âçÿëè ï û öëääà»^c.

¹⁷Î ï, ïçí àâ î á ýòî ï , nêàçäë èì : «×òî ðàññóæääåòå 'î òî ï ', ÷òî ó âañ í áò öeääá? 'í áóæääëé î àñòî ÿüêî' çäëðûòû óì û âaøè , ÷òî í á ì î æäöå áû 'í ðääñòàäèòù ñääá è 'í í ýou 'òî áî , î ÷âì ß áî áî ðþ?' ¹⁸Æäçä åñòú ó âañ – 'í áóæääëé' áû í á aeäëöå? È óøè åñòú ó âañ – 'í áóæääëé' í á ñêúøèòå? È 'ðäçää' áû í á 'í í í èòå, ¹⁹ñêî ÿüêî 'í í éí úo êî ðçëí 'í ñòåâøeõny' êõn-éí á áû nî áðäëè, êî áää ðäçëí è eë ß i ýou öeääá î äeý i ýoë ðuñy÷?»

«Äååí àäöàöü», – î òååòèëè î í è Èèñóñó.

²⁰ «À ëî äää ñäi ü 'öëääí â' – äey ÷åòüðåô òûñy÷, ñêî ëüêî êî ðçëí âû í ài î eí èëë î ñoàðøèì èny èóñéàì è?»

È Ȑí è ñêàçàëè [Âì ó]: «Ñâì ü».

²¹ «'Òàè Í åóæåèè' âñ, åùå ï á i î í èì àåòå?» – ní ðî ñèë Ì í èô.

ÈñöåëåÍ èå ñëåíî îåî à Äèôñàèää

²²Í ðeðøëè ́í è à Áæðñàëäó. Óàì ê Eèññóñ ́ðeðåâëè ñeáí ́áí è ́í ́í ́ðí-
ñeëè ́ðeðéí ñí óðüñý ê í áí ó. ²³Áçýá ñeáí ́áí çà ðóéó, ́í áûââé âáí èç
ñáéáí èý è, ñí ́÷éá áí ó aæçà ñeþí ́í è^é, áí çéí æðë ́í á ááí ðóéè è ñí ́ðí-
ñeëè âáí : «Óú áæðøëü ÷òí -Í èáóäü?»

в11 Или: *искусить*.

г12 Или: *этот род.*

д12 Букв.: аминь говорю вам; см. прим. к 3:28.

е14 Букв.: один хлеб; или: хлебец

ж15 Букв.: повелел/наказал им, говоря.

з16 Букв.: что хлебов у них нет.

и17 Букв.: окаменело сердце ваше

к23 Букв.: *плюнув на глаза его.*

²⁴Âçäëýí óâ^е, ñéâïî é ñêàçàë: «Âèæó ëþääé: îî ðî æè îì è í à äâðåâüý, îî îì è õî äýø».

²⁵Èèñóñ ñí î âà êî ñí óëñý ðóéàì è äëàç ââî¹, ðî ò í ðèñòàëüí î îñì î ðâðâé è èñöåëëëñý. 'Oâï' âðü' îí âèäåë âñ, ýñí î. ²⁶Èèñóñ î ðî ðââëë åâî äî î é ñî ñéî ââì è: «Ôû äâæå â ñâéâí èå í â çâôî äè²».

«Ты – Мессия»

²⁷È î ðâðâé Èèñóñ ñ ó÷âí ëéâì è Ñâî èì è â ñâéâí èý, í ðèëââââðèå è Èâñàðèè Õëëèí îí âî é. Î í äî ðî åâ ñí ðî ñèë îí ó÷âí èéâ â Ñâî èõ: «Çà êî âî í ðèí è-ì àþþ³ î áí ý èþäé?»

²⁸È îì è ñêàçàëè Åì ó â î ðââåò: «Î äí è – çà Èî àí í à Èðâñòèðåëý, äðóâèå – çà Èëèþ, à èí ûâ – çà î áí í âî èç í ðî ðî èî â».

²⁹«À âû, – ñí ðî ñèë îí èõ, – çà êî âî î áí ý í ðèí èì åâðå?»

«Ôû – î âññèý!» – î ðââðèë Åì ó î âðð.

³⁰Èèñóñ ñòðî âî í àéàçàë⁴ èì í èéî î ó í â î ðèòü î í âî .

Î åðâî â í ðâðâñêàçàí èå ñòðââàí èé è âî ñêðâñâí èý

³¹È ñòâé î ðâññêàçûââðü èì í 'î ðî î', ÷òî Ñûí ó ×âéî ââ÷âñéî î ó í àâéâæèò í ðâðâðî î ñòðââàí èé, ÷òî î ðâðâðâí óò Åâî ñòâðâéðèí û, í åðâî - ñâýñâí î èéè è éí èæí èéè⁵, ÷òî óáüþò Åâî, í í ÷âðâç ððè äí ý î í âî ñêðâñí åò. ³²Вñí î è' î ðâðâðü ãî âî ððè í í á ýòî î . Î åðð æâ, í ðî çâââ Åâî â ñòî ðî í ó, ñòâë Åì ó âî çðâæâðö.

³³Î í Èèñóñ, í ââðî óâðèñü è í îñì î ðâðââ í à 'äðóâèò' ó÷âí èéâ â Ñâî èõ, óéî ðèçí âí í í ñêàçàë î ððòð: «Ñ åëàç î ïðö⁶ óéäè, ñâðâí al í â î Åî æüâî òû äöî åâðü, à î ÷âéî ââ÷âñéî î ». ³⁴È ðèçâââ è Ñâåâ í àðî â è ó÷âí èéâ â Ñâî èõ, ñêàçàë î ì èì : «Èòî ðî ÷âò èâðè çà î í î þ, î ñòðü î ðâðâ÷âðñý î ò ñâáý ñâî î âî, âî çûí âò ñâî é èðâñò è í î ñëâäóâò çà î í î é. ³⁵Èâî èòî ðî ÷âò ñí âñðè ñâî þ æèçí ü⁷, í î ðâðýâò åâ, à èòî

Öâí à ó÷âí è÷âñðâà

³⁴È î ðèçâââ è Ñâåâ í àðî â è ó÷âí èéâ â Ñâî èõ, ñêàçàë î ì èì : «Èòî ðî ÷âò èâðè çà î í î þ, î ñòðü î ðâðâ÷âðñý î ò ñâáý ñâî î âî, âî çûí âò ñâî é èðâñò è í î ñëâäóâò çà î í î é. ³⁵Èâî èòî ðî ÷âò ñí âñðè ñâî þ æèçí ü⁷, í î ðâðýâò åâ, à èòî

л24 Др. возм. пер.: *вновь обретя зрение*.

м25 Букв.: *возложил руки на глаза его*.

н26 ВТ: *не заходи в селение и не рассказывай никому в селении*. НР перед этим добавляют: *возвращайся домой*.

о27 Или *кем считают*.

п29 Греч.: *Христос*; см. в Приложениях “Мессия”.

р30 Или: *строго выговарил /предупредил*; то же в стт. 32 и 33.

с31 Букв.: *учить их*.

т31 Или: *учителя Закона*.

у33 Букв.: *встань позади Меня*. По мнению некоторых толкователей, Христос гонит прочь от Себя сатану и напоминает Петру, ставшему в этот момент его орудием, следовать за Ним, не забегая вперед.

ф35 Или: *свою душу*; то же в ст. 37.

‘³⁶Í òðáðýåò áæçí ü ñâî þ ðâæè Í áí ý è Áâñòè Áéàäí é, ðí ò ñí àñåò åâ. ³⁷È áí ï í ëüçû ÷åëí ååéó, åñëè í í ååñü í èð í ðéèí áðåòåò, à ñâåá í áí åñåò åðåäá í áí í ðâæèí ûé? ³⁸È áí ÷ðí í í æåò äåòü ÷åëí ååé á áí áí í à æçí ü ñâî þ? È éòí èç ýòí áí ‘Áí áó’ í åååðí í áí ð è åðåøí í áí í ëéí eáí èý í -ñòùæèòñý í áí ý è ñëí áí í èö, ðí áí è Ñúí ×åëí åå÷åñéèé í í ñòùæèòñý, éí åää í ðéäåò ñí ñâýòúí è áí ååéäí è áí ñëååá Í òòà Ñâí áäí ».

9 È T Í ñèàçàë èì : «Âí ò ÷òí âàì ñèàæö^ä : í åéï òí ðúå èç ñòí ýùèö çåâñü í å óí ðóö^ä, í å óáèååå Áðñòåå Áí æöý, ýäéåøååñ ñý å ñèëå 'ñât áé'».

Í ÐåÍ áÐàæåÍ èå

² × àððâc ðøðñòú áí áé Èeñõñ áçýë ñ ñí áí é 'éèøö' l̄ àðða, Èæí áà è Èí áí í à è ī ááé èò ò áí èò ì à áùññ êóþ áí ðó. Òàí ááññ ì áéèè Áâí èçì áí èéñy³ ó í èò í à áéäçäo, ³ è ì ááæäú Áâí ñòàëè ì ñéäí èòäëüí ì ááæüì è, <éàé ñí áá>, ááéäå, -âí èòí -éèáí⁴ í à çâí éá ì í ááù èò ñääéäòö. ⁴ È ýäéèèñ ì èí Èéëý è l̄ ì èñâé, ì è ááññâáí ááéè ñ Èeñõñ ì .

⁵È nēàçäë Í áòò Èèñòñò: «Ðàâåé, òò ðî øî íàì çâñò! Í ñòðâæèì ì û
'í à ýòî ì ì åñòå' ðòðè øàòðå: í äéí Òåáå, Í èñåþ äðóåí é è í äéí Èëèè.»
⁶(Í í á cí àë, ÷òò nêàçàòü – òàë í áðäí óåáí û í í è áûëè.)

«Ýóò Í yáééñ nü Í áéàéñ è í í éðúéñ èó, è í í nœûøàéñy èç í áéàéà áí éí ñ: «Ýóò Ñúí Í é Áí çéþáéáí Í úé, Ááí nœóøàéóá!»

«Tõi Nari ja Tõnu äepäevad Põde, kui see tõusevad.»

⁹À êt aâaa tî è nî ônéâeëenü ñ ât ðû, Èeñón âaëäe èt i eëet i ó í a ðaññêacü-
âaòù t òt i, ¹⁰ ðî t i è aëëaëe, t i èa Ñûí xåët âa- ñêeëé í a ât ñeðâñl åò èç
i åðoâaûò. ¹⁰ T i è aâðææëenü yóït i t i åâæäi èy^a, t i l aææo nît i é t añøæ-
aæëe, ¹¹ cí à-èò: «ât ñeðâñl óou èç i åðoâaûò».

¹¹È Ȑí è ñí ðí ñeëè Åâí : «Í Ȑí ðí ò æå éí èæí èëëè^æ ãí âí ðýò, ÷òí ñí à÷àëà
âí èæáí ï ðééøè Èëëý?»

х36 Букв.: и повредит жизни/душе своей.

цз8 Букв.: прелюбодейного

^{а1} Букв.: аминь говорю вам; то же в ст. 41; см. прим. к 3:28.

61 Букв.: не вкусят смерти.

в2 Букв.: и преображен Он был.

г3 Букв.: *сукновал* – во времена НЗ он полностью обрабатывал материал: промывал, валял и отбеливал шерсть

л5 Греч. σκηνή (skene) – палатка, шатер, шатрап

§ 10 Или они следовали этому указанию

ж11 Иди: учителя Закона; то же в ст. 14

І ðèøåë, è ñ ́ èì ́ ́ ñòðóí ëëè ́ ́ ñâî âì ó ́ ðí ìçâî ëó¹⁴, êàê è í àï ìñàí ́ ́ ì âì ».

Èñöåéáí èå ́ àëü÷èéà, ́ ååðæèì ́ âì áåñí ́

¹⁴ Èí åääà ́ ́ è ́ ðèøëè ê ́ ñòðéüí ûì ' ó÷åí èéàì , òî óåèååéè áî ëüøóþ òî è- ́ ó ́ àðí åä, ́ èðóæèåøóþ ëô, è éí èæí èéàì â, ñí ́ ðýùèò ñ ́ èì è. ¹⁵ Èàê òî ëüéî èþäè óåèååéè Èèñóñà, ́ ́ è, óåèåéáí ñ úå, 'ñ âì ñòî ðâì ́ ́ ́ áåææè ́ ðèååò- ñòåí ååðü Ååì .

¹⁶ ́ ñ ́ ñòðéë ëô: «×òî çà ñí ́ ðí ó ååñ?»

¹⁷ «Ó÷èðåéü, – ́ ðååòðèè Åì ó ́ ååðòî èç òî ëí û, – ý ́ ðèååë è ðåååå ñúí à ñâî åâî . Å í åì åðô, ÷òî èþäéé ́ åì ûì è ååèååò¹⁵, ¹⁸ è êî åää ýòî ò åóó õååòååò åâî è åðî ñååò ́ çâì ü, ́ ́ èñí ñååòååò ́ åí ó, ñèðåæåñååò çóåâì è è êî ÷åí ååò. ß ́ ðí ñòðé ö÷åí èéàì Ååí èô, ÷òî åû ́ ́ è èçâí àéè åóðå, ́ ́ ́ è ́ ñ ́ ́ åéè».

¹⁹ Èèñóñ åå ñéçâë: «́ ́ ́ èåí èå¹⁶ áåç ååðü, åî êî èå ́ ́ å åúðü ñ åâì è? Ñéî ëüéî áóåó ååñ ñåðî åòðü? ́ ðèåååéòå åâî êî ́ ́ å!»

²⁰ ́ àëü÷èéà ́ ðèååéè, è êâé òî ëüéî ' ́ å÷èñòüé' åóó óåèååé Èèñóñà, ́ ́ òî ò÷åñ åûçâæ ó ́ àëü÷èéà ́ ðèñòóí , è òî ò, óï åâ, èåðåæñý ́ ́ çâì èå, èñí ñéçâë ́ åí ó.

²¹ Èèñóñ ñí ́ ðí ñòðé åâî ́ ðòðå: «É åååí ́ ýòî ó ́ åâî?»

«Åùå ́ ñ ååñòðå, – ́ ðååòðèè ́ ðåå. – ²² ×àñòî åóó ́ ñòðåæñý ́ ́ åóåèòü åâî , åðî ñåÿ òî å ́ åí ́ ü, òî å ́ åí åó. È åñéè ðû ÷òî -òî ́ ́ ååðøü 'ñååéåòü', ́ ́ ́ åéè ́ åì ! ́ ́ èéóéñý ́ åä ́ åì è!»

²³ «Óû åî åî ðèøü: "Åñéè ́ ́ ååðøü?" Ååðóþùåì ó¹⁷ åñ₁₈ åî çì ́ æí ́ », – ́ ðåå- ðøèå ́ åì ó Èèñóñ.

²⁴ «Ååðþ! – òî ò÷åñ åî ñéèééí óé¹⁹ ́ ðååö ðååååí èå. – ́ ́ ́ åéè ́ ́ åì ó ́ ååå- ðøèþ!»

²⁵ Èèñóñ åå, óåèååå, ÷òî ñí åèðååðñý òî ëí à, ñòðî åî ñéàçâë²⁰ åóóó ́ å÷èñ- òî ́ ó: «Åóó ́ åì ́ ðóù è åéóóí ðóù ! Ååèþ ðååå: åûéæ èç ýòî åî ́ ́ àëü÷èéà è åî ëüøå ' ́ èéàåå' ́ å åóí åé å ́ åâî !»

²⁶ Çàéðè÷åå è åûçâåå ñéèüí ûå ñòåí ðí åè 'å òåéå ðååååí èå', åóó åûøåë. È òî ò ñòðé åéè ́ åðôåñé, ðåé ÷òî ́ ́ ́ åéè åî ðøèè: «́ ́ ñ ́ ́ åð». ²⁷ ́ ́ Èèñóñ åçÿé åâî çà ðóéó, ́ ́ åí ýé, è òî ò åñòðåë.

²⁸ Èí åääà Èèñóñ åî ðøèè å åí ́ , ó÷åí èéè ́ åååéí å ñí ́ ðí ñòðé èååí : «́ ́ ÷åí ó ́ ́ ́ åéè èçâí åòð åóðå?»

³¹³ Букв.: поступили с ним, как хотели.

^{и17} Букв.: дух немой.

^{к19} Или: род.

^{л23} ВТ: если можешь веровать, верующему.

^{м24} НР добавляют: со слезами.

^{н25} Или: строго выговарил/пригрозил.

^{о25} Букв.: немой и глухой дух.

²⁹È Í Í Í òâåòèë èì : «Äóõî á í å÷èñòûõ’’ í è÷àì í åëüçÿ èçäí àòü, êõî- ì á êäê í Í ëèòâî é^ð».

Åùå î äí î ï ðåäñèàçàí èå î ñì åðòè è åî ñêðåñåí èè

³⁰Óéäý ̄ òòðää, ̄ ðí ðí äèëë ̄ ̄ è -åðäç Åäëëéäþ, è Èëñöñ ̄ å ðí ñåë, -ðí áú
éòí -í éáoðäü óçí àë '̄ ðí ñì', ³¹í ðí ñì ó -ðí ̄ ̄ ñåëëéëýé Ñäí èò ó -ðí èëë å è
åí åí ðëë èí : «Ñúí ×åëí åå -åñëëéé åóðääò ̄ ðäääáí å ðöëë èþäåé, è ̄ è ñåëþò
Åäí', ̄ ̄ -åðäç ðöë åí ý '̄ ðí ñëå ðí åí', èåë óáüþò 'Åäí', ̄ ̄ åí ñëðåñí åò». ³²Í ̄
í ñåë è å ðí ñëå ïëëé ðí åí, -ðí ̄ ̄ ñëàçäë, å ñí ðí ñëðöü Åäí åí ýëëñü.

Èèñóñ è èñòèí í î å ååëè÷èå

³³ Oàèè Í è i ðèøëè â Èàï ãðòì àòí , è, àï èäý â àï ï , Í ñ ñò ðò ñèë èò: «Í ÷àï àû àï àï ðèëè äï ðò àï é?» ³⁴ Í ï í è i ï è ÷àëè, oàè èàë äï ðò àï é ï è ñ ï ï ðèëè äðóá ñ äðóá ï , èòò èç ï èò àï èüòå.

³⁵ Oi ääà Èèñóñ ñåë, i i äî çåäë ê Ñååå Äååí åäöàöü è ñèäçäë èì : «Ôi ò, èòî õi ÷åò áúöü i åðåùì , äî èæäáí ñòàöü ñðåäåë åñåô i i ñëåäí èì è ñeoäí é äey åñåô».

³⁶ È áçyà ðáááí êà, Í i i ñòåâëë åâï i i ñðääë í èö, í áí ýë åâï è ñéacäë èì :
³⁷ «Èöí i ðëéí èì åâò òâéï å äëöy âï èì ý l i å, l áí y i ðëéí èì åâò, à èöí i ðëéí è-
í åâò l áí ý, öí o í å 'öí üüéï' l áí y i ðëéí èì åâò, í è l i ñéåâò åâï l áí ý».

Êòî í å ï ðî òèâ í àñ, òî ò cà í àñ

³⁸ Èí àí í ñéàçæë Äì ó: «Ó÷èòåëü, í û áéäåëëè í äí í áí '÷åëí áåëà', èí áí áí òáí èí èçáí í ýþùåâí áåññ í áñ, è í í í ùòåëëñü í ñòáí í áèòü áäí, í í ðí-í ó ÷òí í í í áñ í àí èö».

Åëå÷åí èå êî ãðåõó

⁴²À âñëè ñòáí àó èòí 'í ðé÷éí í è 'í àááí èý^o 'óí òý áú' í áí í áí èc í àéñö
ñèö, ááðöþùéö [â l áí ý], èó÷øå áú òí í ó áúéí , ÷òí áú áðíñ ñèéè ááí á í í ðå
ñ æáðí í áí í á à øåå. ⁴³È âñëè ðóéà oáí ý òááý í à çéí áéä÷àò^o , í òðóáé áá!
Èó÷øå òááá ááç ðóééö^o áí éòè á æéçí ü, -âí í ñ äáðí ý ðóéáí è í í í àñöù á áááí -

п29 Букв.: *этот род.*

р29 НР добавляют: *и постом.*

с38 НР добавляют: но не следующего за нами.

т38 Букв.: потому что он не следовал за нами.

у41 Букв.: <60 имя *Moe*

ф42 Или: камнем преткновения.

х43 Или служит и

Í ó, à † áí í ú ́ áóáàñèì úé. ⁴⁴] + ⁴⁵ È áñëè ́í áâ òâáý ́ à çë† áëá÷åò, † ñ ðó-
áè áâ! Éó-øò á òâáâ áâç ́í áè^ø áî éòè á æçí ü, ÷åì ñ äâöì ý ́í áâì è áûöü
áðî ñ ðáí í ûì á áâáí í ó^ú. ⁴⁶] + ⁴⁷ È áñëè áëäç òâí é òâáý ́ à çë† áëá÷åò, áûðâè
áâ! Éó-øò á òâáâ ñ ́ áí èì áëäç† ́ áî éòè á Öâðñòâî Áî æéâ, ÷åì ñ äâöì ý
áëäç† è áûöü áðî ñ ðáí í ûì á áâáí í ó^ú, ⁴⁸ áâá

÷åðâü 'í î æèðàþùèé' í å óì èðàåò

è ī ã ī í ü í å ã à ñ í å ö.

⁴⁹Êàæäûé äî ëæåí ́ãí åì ́i ðî nî ëèòüñÿ. ^b

⁵⁰Ñî ëü ôî ðî øà. Í î åñëè ñòáí åò îí à i ðåñí îé, êàé ñääëååðå áû áå ñî eå-íé? Èí áéòå á ñåáá ñî ëü è ôðåí èòå l èøð l åæäö ñî áí þ!»

Í áðàêå è ðàçâî äå

10

²Í ðøðøëë 'ê Èñëñòñó í áéï ðí ðúâ èç' òàðèñâåâ è, æäëäÿ i i ëi àoü Åäî í à ñëï - åå^ä, ní ðí ñëëë: «Ðàçðåøàåòñý èe ÷åéï ååéöð ðàçäî äèòüñy^ä ní 'ñâî åé' æåí i é?»

³À Í í èõ ñí ðí ñèë: «×òí çàí í âåäæ äàí ì í èñåé?»

⁴Î ï è æâ ñêàçàëë: «l ï èñâé i îçâî ëëë ðàçâî ãëòüñy, äàâàÿ 'æâí á' ðàçâî ä-íîå i èñüì l^ä».

⁵Í ̄ Èèñóñ ñéàçàë èì : «Èç-çà óí ðýì ñòòâà^ä ààòòââáí ̄ ì ãï èñéæ ̄ í äëý àâñ yóó çàï ̄ áâäü. ⁶Í ̄ áï à÷àëå, iðè ñí òâî ðâí èè, Áî á ̄ óæ÷éí ̄ é è æâí ùéí ̄ í ñí çäæ èò^ä. ⁷I ̄ ýòí ̄ ó ̄ ñòòââèò ÷åëí ââé ̄ òöä ñâîââí è ̄ ì àòù [è è æâí á ñâîâé ̄ ì ðééâí èòñý], ⁸è ñoáí óó áââá ̄ iéí òúþ ̄ áí ̄ íé». Èòâé, èò òâæá ̄ á âââá ̄ – 'íé' ̄ ì ãï ̄ iéí òú. ⁹Cí ì à÷èò, òí, ÷òí Áî á ñí ÷åòâæ^c, iñóñò ÷åëí ââé ̄ á òâçéó÷àâò!»

¹⁰ Å à äî ì à ö÷äí èéè áí ï áü ní ðí ñéèë Åäí áá ýöï . ¹¹ Í ñéàçæ èí : «Èöî ðäçäí äëöñý n æåí í é ñâí áé è í à äðöäí é æåí èöñý, öî ò i ðääëþá åäéñöåôåö; ¹² è åñèë æåí ùéí à, ðäçååäýñü n i óçæí , áûöî äëò çäí óæ çä åðöäí áí , í í à i ðääëþá åäéñöåôåö».

ч44 НР добавляют стт. 44 и 46, которые читаются так же, как ст. 48.

ш45 Букв.: хромым.

щ45 НР добавляют: *в огонь неугасимый*.

Э47 НР добавляют: *огненную*.

ю49 НР добавляют: *и каждая жертва просолится солью*. Ср. Лев 2:13.

а2 Или: испытать/искусить Его.

62 Букв.: мүжү/мүжчине.

в2 Букв.: отпускать; то же в стт. 4,11 и 12.

г2 ВУКВ.. Отпускать, то же в ст. 4, г4 Или: свидетельство: Втор 24:1.

д5 Или: бесчувственности/огрубелости сердца.

Дз Нли. бесчест
е6 Быт 1:27, 5:2

Ж8 БЫТ 2·24 (I XX)

ж8 быт 2:24 (ЛХХ)

«Í å i ðåi yòñòâóéòå èì !»

¹³Í ðeí áñèë è í àí ó äåðåé, -òí áú í áéàáñ ñëí áèë èö^ë, í í ó÷åí èëë í á i óñéäëë^ë 'é í àí ó ëþäé ñ äåðùí è'. ¹⁴Oáéäåá 'ýòí', Èèñón áíçí áåí - áåí áæë è ñéacäë ó÷åí èëëàl : «í óñóü äåðë í ðeøíñ áÿö êí l í á, í á i ðáí ýò- ñóåóéðà èí, èáí Öaðñóáí Áí æëå - äëý òæëëö, 'éæë í í è'! ¹⁵Í í åððüöðà l í á^ë, èòí í á i ðeí àò Öaðñóáí Áí æëå, éæë äëòý, í á áí éääðò ðí ò á í áåí!» ¹⁶È, í áí ýä äåðåé è áí çéí æëå í á í èö ðóéë, Èèñón áéàáñ ñëí áèë èö.

×ØÍ äåëàØü, ÷ØÍ áú í î ëó÷èØü æëçí ü âå÷í óþ?

¹⁷Êtäää Tí 'nítáà' nítáéðäæñý á tóóú, títäääæäé è Tá ó íåééè ÷áééí-
ääé è, títää i åðää Tí èí áééí è, nít ðí ñéé Åáí: «Ó-èoåéü äí áðüé, ÷òí
títá ääéäöö, ÷òí áú títéó÷éòú¹ æéçí ü áâ÷í óþ?»

¹⁸ Èèñõñ ï ðåâðòëë ãî ò: « xòñ ðù ï àçúââðäøù ï áï ý ãî áðùí ? Í èèòí í á ãî áð, èðòí ì ã îáí ãî Áî ãà. ¹⁹ Ðù æå çí àâðøù çàïï ââæë: í á óáèââé, í á i ðâëþpá-ââéñðåóé, í á èðâæë, í á èæâñhâèâðôâðëñðåóé, í á ãì áí ûââæ^í, tñ ÷èðòæ ñðöà ñâî ãâî è ï àòü^í ».

²⁰ «Ó-èòåëü, – î òåâòëë öî ò, – âñ, ýöî ý ñî öðàí èë î ò þí î ñòë ñâî åé».

²¹ Èèñóñ æå áçæéý òé í à í ååí è, èñí í èí èåøèñü éþáîñ åúþ è í åí ó, nèàçàë: «Í áí í áí òååá í à óååòååò: í í éæè è í ðí åäé åñ, ÷òí åñòü ‘ó òååý’, è ðåçåæé ‘ååí üäè’ í èùèì , ‘åí ó’ ðí åää ó òååý áóååò ní ëðí åèùå í à í ååá, ‘à çåòåí’ í ðèöí äé è nèååóé çà í í íé !»

²³ Èeñõñ i i ñi i òðåë 'í à ñòi ýâøèo' âi êðóá Í åâî 'ó-âí èêî â' è ñeàçæë èì : «Èâè òðóäí Í áî àðóùì âi èòè à Öaðñòâî Áî æèâ!»

²⁴Yōē nē̄ā àà̄ ī ò̄āçèéè ò̄-á̄ éé̄ ā. «Äåòè, - á̄ ī á̄ nē̄äçäë èì̄ Èèñóñ, - éǟ èò̄ðoáí ī ñ̄ á̄ éòè à̄ Òäðñöåǟ Áí æèä! ²⁵Èǟ-å̄ ååðáéþpäó ī ðí̄ éòè nê̄åí çǖ èǟ ī èǖ-í̄ å̄ óðéï̄ .-å̄ á̄ éòè á̄ ååðò ī ō Ñäðñöåǟ Áí æèä».

²⁶Ýoi áuñçáaëî áuñá áí eüøåå eçóí eäí eå ó í eø, è íí è áí áí ðeëè äðóá äðó-
äðó: «Eðíí æðí ‘òí áhää’ í áxäðó ñí áñðøëññ?»

²⁷Âcāeyí óá í à í eō, Èèñóñ ñèàçàë: «×âéñ ââéó ýòí í á í í ñèëàì , í í í à Áñ áó – Áñ ó áñ, áñ cí í æúñ »

²⁸Ôí áää Í áöð ñèäçäë Èèñóñó: «À í ú? Í ú æå Í ñòàâèëë è âñ, è âñëåä çà Óí áí é iñçëë»

^{и13} Букв : чтобы Он к ним прикоснулся

к13 Или: *грозили/давали отпор/сторога выговаривали*. ВТ: не допускали приносящих.

к13 или: *грозили*/бивали отпор/строго выговаривали. В1. на
д15 Букв.: аминъ говорю вам; то же в ст. 29; см. прим. к 3:28.

м17 Букв.: унаследовать.

н20 НР опускают: *не обманывай.*

о19 Исх 20:12-16; Втор 5:16-20

п21 НР добавляют: *взял крест.*

р24 НР добавляют: *надеющимся на богатство.*

Øðåðüá i ðåæñéàçàí èå í ñòðàñòýó

³²Í í è øeeⁿ i í aí ðí áá á Èâðóñàèèì : aí áðåæø øæé Èeñõñ, 'á çá í èí' - ó-áí èéè, í oåà-áí í úá áåñí í éí énoâí í^o. È òå, éoí ní i ðí áí æääæ 'éö, oí æä' áúëè á ñoðåða. Èeñõñ ní í áá i í aí çäæ 'é Ñååá' Áåáí aäöøàöü è ñoæé aí áí ðèòü eí i oíí, -oí aí èæí i í ðí èçí éöè n í èí . ³³«Áí ò èääí í ú á Èâðóñà-èèì , è Ñúí ×æí áá-åñééé aóäåò i ðåäääí 'oai' i áðåñí ñäýùáí í èéäí è éí èæí èéäí^o , è í í è i ðéäí áí ðýö Áåí è ní áðòè è í ðäæäöö Áåí 'á ðóéè' ýçü-í èéäí á. ³⁴È òå áóäöö aéöí èöüñý í àá í èí , i í èåâäöü á í ááí è áé-å-åäöü Áåí . È óáüþò í í è 'Áåí' , í áðåç ðòè aí y^o í í áí ñeðåñí áò».

Í ðí ñüáà Èàêî âà è Èî àí í à

³⁵ Èàêî â è Èî àí í, ñúí î âüy Çåâââây, iî âî øëè è Èèñóñó è ñêàçàëè: «Ó÷èòâëü, ôî òâëè áú i ú, ÷ôî áú Òú èñí î éí èë 1 àøó i ðî ñüáó».

³⁶† Í æå ñêàçàë èì : «×òî æå áû õî òèòå, ÷òî áû ß ñääëæë äëÿ áàñ?»

³⁷ «Í Í çâî êü í àí , – ñêàçàèè í í è , – ñâñòú í í í ðââóþ è í í éââóþ ñòí ðí í ó
í ò ðââý , ‘éî áââ áðââðøú ðâðñòâî áâðøú’ áî ñêââ ðâî áé!»

³⁸ [...] Èèñòñ ñêàçàë èì : «Í á cí àåòå, ÷âåî i ðî ñèòå.] àæåòå èè åú i èòü ÷àøó, êî òî ðóþ ß i üþ, èëè i ðéí ýöü êðåñùáí èå, êî òî ðî å ß äî èæåí áóäö i ðé-í ýöü^º?»

³⁹ «} ï æåì », - ï òååòèëè ï í è Åì ó.

Óñ áäää Èëñöñ ñèäçäë èì : «×àøó, êî òî ðóþ B i üþ, áóäåðå i èòü, è èðåùå-í èå, êî òî ðí å B i ðèi ó, i ðèi åóå è åú⁰. ⁴⁰À êî i ó ñåñòü i i ðåâðþ ñòi ðí i ó i òi l áí ý èèè i i èåâðþ – í å B ðåðæþþ. ‘Ýøe i åñòå äëý ðåðo’, êî i ó õáñ òi å-í i <í òöi i l i èi ‘Í åååñí ûi ’>».

⁴¹Óñëüøàâ 'ýòí, í ñòàëüí ûâ' äâñþòú 'ó÷âí èéê â' áî çì óðèëëñü í í ñòðí èí í Èàéí áâ è Èí àí í à^o. ⁴²Èèñòí í í áî çâàë èò ê Ñåáá è ñèàçàë: «Âû çí àåðå, ÷òí

^{с32} Здесь и в ст. 33 в оригинале используется один и тот же глагол: "подниматься вверх".

т32 Или: *пребывали в изумлении; букв.: и они ужасались.*

у33 Или: учителям Закона.

Ф34 ВТ: на третий день.

х38 Букв.: или крещением, которым Я крещусь, креститься.

ц39 Букв.: или крещением, которым Я крещусь, будете креститься.

ч40 Букв.: не Я даю.

ш41 Или: вознегодовали на Иакова и Иоанна.

Ó 'âñâõ' í àðõt áâ òå, êt áâ çí áðóò^ú í í è áâ æäyì è, áâ ñi í äñòâóþò í àâ í èì è, è çí àðí ûå^y nðåæè í eõ áeæñòâóþò í àâ eþþüì è. ⁴³Í i ó áâñ í å 'âî eæí í áûou' òâé. Eðí õi ÷âò áûou áûøá aðóæò^b, áâ eæáí nðòâou æyì áñâõ nðoâí è, ⁴⁴è eðí i áâæáó áâí è õi ÷âò áûou í áðâúì, áâ eæáí nðòâou æyì áñâõ ðâáí i. ⁴⁵Áâäü Ñúí xæéí áâ-÷âñêéé í ððøæâé í å æyì õi áâ, ÷òí áû Áí ó nðoæëéé, à ÷òí áû 'Ñâ-í i ò' nðoæðou è í ðââðou Ñâí þ æcí ü èâé áûéóí çá i í áéõ.

Åàðòèì åé î áðåòàåò çðåí èå

⁴⁶I ðeðøëè è í è á Eáðøöñ í, è 'éíäää' Í í áì áñòå ñ ó÷áí èëàí è Ñâí èí è è í í æñòåí í àðí äà áûöñ äèë èç Eáðøöñ í à, ó áí ðí áè ñëääë ñëäí í è í èùëéé, 'éí ðí áí çääëé' Áaðøèí áé (ñúí ðèí áý). ⁴⁷Óneúøàð, ÷òí 'èäåò' Eéñöñ í à-çäðýí èí, í í ñòäë èððè÷àðou: «Eéñöñ, Ñúí Áaâæäí á, ñææéñý í áäí í í í él»

⁴⁹ Èèñóñ ï ñòàí ï âèëñÿ è ñêàçàë: « Í ï çî âèòå åäí ».

Ñéáií Í áí í í çáàëè. «Í á ðí áâé! – ñéacäëè àí ó. – Âñðåâàëè, Í í çí áâò òåáý!»
50 È óí ò, ñáðí ñéá ‘ñ ñááý’ áâðöí þþ í áâæäó, áñéí ÷ëè è í í ðâé è Èèñónó.

⁵¹ Èèñóñ ñí ðí ñèë åâî: «xåâî òú ðî ÷åøü 'î ò ì áí ý? xðî äëý ðåáý ñääå-
ëàòü?»

Ñëäī ī é ñèäçæé Åì ó: «Ðàâåóí é, ī í å áû 'òî èüéî' àèäåöü!»

⁵²Óř áāà Èeñóñ ñēàçæé àí ó: «Ñoří áé, áâðá òâí ý èñöåèëéä òâáy». È á òí ò æå í èá ñeáíí íé í ðí çðåé è íí øåé íí áí ðí áá âñéåá cà Èeñóñí í .

Òí ðæéñòâåí í úé âúåçä à Èåðóñàëèì

11 È êî ãäà ûí è i ðøéáëëæàëëñü ê Èåðóñàëëì ó ñí ñòi ðí í û Âèôôàäè è Äèöàí èè, ÷òi ó l àñëë÷í í é^a âi ðú, i i ñëàë òí äâî èò èç ó÷âí èëëâ ñâi èò, ²ñêàçâà èì : «Èäëòå à ñääëáí èå, êî òi ðí å i åðåä åâî è, è ñðåçó, èâé 'òi ëüëî' âi éääðå à i åâî, i àéäåðå 'òài' i ðøéäýçá i i ñâi ñëàë èå, i à èi ðí ðí åâi åùå i èë-òi èç ëþäåé i å ñääëëñy. òâýæèòå åâî è i ðøéâåëèòå 'ñþäå'. ³È åñëè èòi ñí ðí ñëò åâñ: "xòi yòi åü ääëåðå?", ñêàæèòå: "òí i ñæáí Åñi i åö, è Åñi i i åü ñêi ðí åâðí åò åâî" ».

щ42 Или: *считывают*.

э42 Букв.: великие.

ю43 Букв.: кто хочет стать великим между вами.

я48 Или: грозили/выговаривали ему.

a52 Или: спасла.

а1 Или: Елеонской.

ñâî è ï äåæäû, è Èèñóñ ñâë í à í åâî . ⁸È ï í í åèå óñòèëæè è åî ðî åó ñâî èì è ï äåæäàì è, åðóåèå æå – ååðâÿì è, ñðåçàí í ûì è 'ñ ååðååüåâ' í à í í èýö. ⁹È øåäøèå åî åðåæè è èäoùéå 'çà í èì ' åî ñêëèöæè:

«Í ñâí í à!»

Åéäåí ñéñ åâî Åðÿäoùéé åî èì ý Åññí í à! å!

¹⁰Åéäåí ñéñ åâî í í åðÿäoùåâ öàðñòåî Ååâèäà, í òöa í àøååå!

Å åûñyö 'í åååñí ûö' í ñâí í à!»

¹¹Öaé' Èèñóñ åî øåé å Èåðónåèèì . 'í í í ðèøåé' å Öðaì è í ñì í òðåé 'òåì ' åñ . È 'çåòåì , öåé èåé' ÷àñ óæå áúé í í çáí èé, í í ñ Ååâí åäöåòüþ í òi ðåâèëñy å Åèôaí èþ.

Ååñí èé åí åý ñì í êååé åéöå

¹²Í à ñéåäöþùéé ååí ü, 'éé åää' í è í í èëääèè Åèôaí èþ, í í í ðòðååå ååé åî èé å. ¹³Óåèääåå åääèè ñì í êååé åéöö, í í ðòðååþ èëñöüyì è, í í í ðòðååå 'í í - ñì í ðòðåöü', í åò èé í à ååååå åéé åååé, í í, í í åååé, í èåååé, éðiì í å åèñöüåå, í å í åøåé: åðåì ý åéý 'í í ýåéåí åéý' ñì í êå åùå í å åñòóí èéí. ¹⁴È ðî åää ñéåçåé í í, 'åéýäý í à' ñì í êååé åéöö: «Í èéöí í å ååååå åî åéöå åñòü ååí è í å ååé!» È 'ýöí' ñéñøåèè ó÷åí èéè Ååí .

Í ðèùåí èå Öðaì à

¹⁵È 'åí í åù' í ðèøéè í è å Èåðónåèèì . Åí åéý å Öðaì , Èèñóñ ñòåé èçåí í ýöü 'í ðòðååå' ðåö, éðiì í ðî åääèè è í í èóíì åé òåì , í í ðî åéé åé ñòi åéü í åí åé è í ðèøååéé åé ååååå å åé åéååé, ¹⁶è í å í í çáí åéý í ðî í í ñèòü ÷òi -ééåå ÷åðåç 'åååí ð' Öðaì å. ¹⁷Çåòåì í í í àéé ó÷èòü èö è ñéåçåé 'í ðè ýöíì ': «Ðåçåå í å í åí èñåí í :

"Åíí í íé íåçååóò

äíí í íé íééååü åéý åñåå í ååí ååå?"

Å åû ñääèæèè ååí í ðèòí í í ðåçåí éí èéå å!

¹⁸Ýöí ñéñøåèè í ååååññååí í èéè è éé åæé åéé è í åååí åñååèè, åéé èì í í - ååååéòü Èèñóñå: í è åí ýéèñü Ååí , èåí ååñü í ååí å åùé óåéåååí Ååí ó÷åí èåí .

¹⁹Åå÷åðíì Èèñóñ ñ ó÷åí èéåì è í í èéé åé å.

69 "Осанна" – еврейское выражение, означающее "спаси же"; произносилось как хвалебный возглас.

в10 НР добавляют: *во имя Господне.*

г10 Ил 118 (117):25-26.

д13 Букв.: *подашел, не найдет ли чего на ней.* Листья и плоды смоковницы растут одновременно, поэтому Иисус был вправе ожидать плоды от дерева, на котором уже были листья, хотя это и было раньше обычного времени появления смокв.

е15 Букв.: *скамьи.*

ж16 Путь через двор Храма был более короткой дорогой из города до Масличной горы.

з17 Др. возм. пер.: *позже, когда Он учил их, сказал им; букв.: и Он учил и говорил им.*

и17 Ил 56:7.

к18 Или: *учителя Закона;* то же в ст. 27.

л19 Букв.: *и когда наступил вечер, они вышли (ВТ: Он вышел) из города.*

²⁰Đáì í èì óòðî ì, í ðî ðî áy ì èì í 'ñì í êî áí èöü', í è óâèåäèè, ÷òî äåðå-
âî çàñî öëî äî êî ðî áé. ²¹Ôí åäà âñï' ì í èë í àoð 'ñëî àà Èèñóñà' è ñêàçæ: «Ðåââé, í ñì í ðòð! Ñì í êî áí èöà, êî ðî ðòþ òú í ðî ééýë, çàñî öëà».

²²Í à yòî Èeñóñ òðââðòëë: «Èì áéðà ââðó â Áî âá! ²³Áî èñòëí ó^í, êòî ñêà-æåò ýòî é áî ðå: "Í î áí èì èñü è i àæè á i ñðå!" è 'i ðè ýòî í', í à ññ i í åâàÿñü[,] áóââðò ââðòëòü, ÷òî ñêàçàí l í â èì èñü i í èñöý, òàè äëÿ í áâî è áóââð. ²⁴Í l òi-í ó áî áî ðþò áàì, i ÷áì áú áû í è i ðîñ ñêëè á i ñ ëèòâå, ââðüòå, ÷òî áû 'yòî óæå' l í èö÷ëëë, è 'ääí í' áóââðò áàì. ²⁵È éí áäà áû ñòî èðå è i ñ èëòâñü, i ðî-Ùàéðå 'âñ₃', ÷òî i ðîñ òèå êí áî -òî èì åâðå, ÷òî áû è Í òâð áàø í åâáñí ûé i ðî -ñòëë áàì ññ âðââðåíí èÿ áâðøë». ²⁶||

Êòî äàë Åì ó âëàñòü

²⁹«Ní ðí Øó áàñ è B íá íáíí , – nèàçæë èì Èèñón , – áñèë áú Íòååòèòå Í íå , òí è B nèàæø áàì , íí éàéí ì o í ðååò B áåéèþ ýòí . ³⁰Èðåùåí èå , ÷òí Èí áí í ní áåðøæë , áúéí ò Áí áà èëë èëé ò eþæäé ? Í òååòüòå Í íå ».

³³«I û í å cí àåì », – î òååòèëè î í è Èèñóñó.

Óři äää Èèñóñ ñêàçäë èì : «È B í å ñêàæó äàì , i i êàéî i ó i ðàâó äåëäþ ýòi ».

I ðèò÷à i í åâåðí ûõ äèí i ãðàäääðyõ

12 È Í nòàë ãî ãî ðèòü èì â í ðèò=àò^ä: «Í aëí ÷åëí åâé í àñääëëé åèí í å-ðääëí èé, í áí åñ åâí í åðääëí é, åùòðüë 'á í áì' aëy åâåëëüí è yì ó, í í nòòðí èë 'ñòí ðí æâåòþ' åàòí þ è, í òåàå åâí áí åàí åèí í åðääëåðýí, óåòàé. ²Áí åðåí ý 'ñáí ðà ñòí æäy' í í ñëæë íí ê åeí í åðääëåðýí ñëóåó, -òí áú åçþü ó í èö 'ñáí þ ÷åñòü' í eí åí á èç åeí í åðääí èëà, ³í í òå, nòåòðéà ñëóåó, èçåëëé åâí è åúå-

м22 Или: имеите веру Божию.

н23 Букв.: аминь говорю вам; см. прим. к 3:28.

о23 Букв.: и не сомневается в сердце своем

п26 ИР добавляют: *если же вы не прощаете, то и Отец ваши Небесный не простит согрешений ваших.*

р28 Букв.: какой властью; то же в стт. 29 и 33.

с30 Букв.: крещение Иоанново было с Неба; то же в ст. 31.

а1 Или: говорить им притчами.

Í àëè, í å äàâ åì ó í è÷åâî. ⁴Í í íñëàë ê í èì äðóâî áî ñëóâó, í î è òî í ó íí è ðàçáèëè 'éàì í ýì è' áî éî áó è 'âúâí àëè' ñ íñçî ðîì. ⁵'Óî çýèí' íñëàë áùâ íäí íâî – íí è 'áçyëè è' óáèëè áâî. 'Í í íñûëàë' è í íâæò äðóâèò: íäí èò íí è èçáèâàëè, äðóâèò – óáèâàëè.

⁶Áùâ íäéí áûë ó íâî, 'éîâî íí íñçî ðîì' ñûí 'ââî' áî çéþáëâí íûé. Í í íñëàë áâî è íèì íñûëâí èì, áâî ðý 'ñâââ': "Óæ ñûí à-òî íââî íí è óââæâò" ^â.

⁷Í ì òâ áèí íäðâââðè ñêàçâëè äðóâ áðóâò: "Ýòî íñëââí èë. Äâââéòâ õáü-âî áâî, è íñëâñòâî ñòâí âò íàøèì!" ⁸È ñôââòââ áâî, óáèëè è áûâðî ñëëè èç áèí íäðââí èë.

⁹×óî ñääëââò òâî áðü ñî çýèí áèí íäðââí èëà? ¹⁰Èëè áû 'í èéââà' íâ ÷èòâëè â Í èñâï èë:

¹¹"Éàì áí ü, ÷òî íòââðâëè ñòðî èòâëè,
éðâââââí ëüí ûí ñòâë èâà íâì" ^b;
Áî ñî íâî ñääëââí í yòî,
è ÷óâî íâæââðñý íâì" ^c?"

¹²Í è íí í yëè, ÷òî í èò âî áî ðèë Í 'yòó' í ðèò÷ó, è ñî òâëè áûâî ñôââ-òèòü Áâî, íí íâî yëèñü íâðî áâ. Í ñòââââ Áâî, íí è óçëè.

Éâñâðþ – éâñâðââî, à Áî áó – Áî æèâ

¹³È íâî ñëàëè è íâî ó íâî ðî ðûö èç òâðèñâââ è í ðèâââðæâí öââ Èðî áâ, ÷òî áû òâ íâî áâ èë è Áâî íâ ñëâââ. ¹⁴Í è í ðèòâëè è ñêàçâëè Áî ó: «Ó-èòâéü, íû çí áâî, ÷òî ðû èñòâí ó áâ áî ðèòü è áâ èñòâí ó íâ Áî æüè æèòü õ-èòü, íâ áoî áy 'í ðè yòî' óâî áèòü éþäyî, èòî áû íâ è áûëè^a. 'Ñêâæè íâì', íñçâî-èèòâëüí í èë í ëâòèòü^d íâëââðþ èëè íâò? ¹⁵Èâòèòü íâì èëè íâ í ëâòèòü?»

¹⁵Í áæâ, çí áy èò í ëâòèòü áðèâ, ñêàçâë èì : «Çâ-âî ðâññòââëâðâò íâ ñâ-òè^e? ¹⁶Í âæââðþ íâ ââî áðèé^f». ¹⁷Í è í ðèí áñëè 'íâèí áâí áðèé', è í ñî ðî ñëëè èò: «xüâ yòî èçí áðâæâí èâ è íââî èñü?»

«Éâñâðý», – í òââòâëè íí è Áî ó.

¹⁷Óî áâââ Èèñóñ ñêàçâë èì : «Òâé è í òââââââòâ: éâñâðââî – éâñâðþ, à Áî-æèâ – Áî áó!»

Ýòî ó í òââò òâ ï ÷âí ü óäëâëè.^g

66 Или: устыдятся сына моего.

в11 Букв.: стал главою угла.

г11 Букв.: и удивительно в глазах наших. Пс 118 (117):22-23.

д14 Букв.: Ты истинен и ни от кого не зависишь (во мнении), ибо не смотришь на лицо людей, а воистину учишь пути Божииму.

е14 Букв.: давать.

ж15 Букв.: Меня искушаете/испытываете.

з15 Букв.: принесите Мне денарий, чтобы Я посмотрел.

и17 Букв.: и очень удивлялись Ему.

Í á ì áðòâûõ Áí ã, í î æèâûõ

¹⁸ Òàéæá' è ñäääöéåè, ëí òí ðüå óóååðæäåþò, ÷òí í åò 'í eeåéî áî' áî ñeðåñá-í èý 'í áðoåûö', i ðeøëè ê Èeñóñò è ñí ðí ñeëé Åáí: ¹⁹ «Ó-èoåëü, l í èñåé áæé í àí òåéí á óñoåí l áæéí èå : 'Áñeeè ÷åé-eeáí áðåò òí ðåò áåçååòí ûì è íñòåæèò æåí ó 'ñåí þ áæí áî é', òí i óñöü áðoåí é áðåò áæí áî çùí åò áå 'á æåí ú' è íðí áî è-æèò ðí á áðåòà ñåí áåí "é'. ²⁰ Áñééí ñåí ü áðåòüåâ. l áðåûé æåí eëñy è óí áð, í á l íñòåæèá 'í íñéå ñååý' äåðåé; ²¹ òí áää áòí ðí é áçýé áå á æåí ú, l í ðæéæå òí áð áåçååòí ûì. Òàéæá è óðåòéé 'è íñòåëüí úå', ²² è ó áñåò ñåí áðuò í á áúéí äåðåé. l íñéå áñåò òí áðéå è æåí á. ²³ A i ðè áî ñeðåñáí èé 'í áðoåûö' [éí áää áî ñeðåñí óó l í è], ÷üåé æåí íé l í à áóååò? Áåäü áñå ñåí áòí áúéé æåí áòú l á l áé».

²⁴ Èèñóñ æå ñeàçæë èì : «Í à iï òòí ó èë âú çàáéóæääðóñü, ÷òí í å cí àäðå í è
í èñáí ee, í è ñeeú Áí æèåé? ²⁵ Èáí êí ãäà áî ñeððñí óó ì åððóâúä¹, í å áóáöö í è
æåí èøöñý, í è áûõí äèöü çàí óæ, í í èåè áí ãäéü áóáöö á Í ááðñåò. ²⁶ À í òí,
÷òí ì åððóâúä áî ñeððñäþþ¹, ðäçåå í å ÷èðäéè âú á éí èåð ì èñáy 'í áí ðýùái'
éóñóå, èåè ñeàçæë òí ãäà Áí á ì èñåþ: "ß – Áí á Áåðàì à, Áí á Èñàæéà è Áí á
Èæéí áà?"¹ ²⁷ Í – í å ì åððóâúö Áí á, à æèåüö. Âú ñeeúí çàáéóæääðóñü».

Ààæí åéøàÿ çàï î âåäü

²⁸Ót äää ê ſ åi ó i i äi øäe t äeí èç eí èæf eéf äi , eí ði ðúé nèuøäe yóe ðañóæäáí èý , è , çäi åòèå , èäe oí ði øi t òåå-äe èi Èèñöñ , ní ði nèë Åäi : «Èç åñåô çäi i ååäåe èäeäy nàl ay äeäáí ay ?»

²⁹Èeñon̄ ï òåâòòëë: «Í áðåáȳ 'cäī' í áâåü òåéaȳ»: «Néoñøàé, Èçðàëëü: Áñ ñí í äü, Áñá í àò, Áñ ñí í äü áâæéí ûé, ³⁰é òú èþáè Áñ ñí í äà, Áñ áà ñâñ áâñ, áññàì ñâðæöâì ñâñ èì è áññé áðóøí þ ñâñ áþ, è áññàì òí í ì ñâñ èì, è áññàì è ñèéàì è ñâñ èì è »^ñ. ³¹Áòí ðäȳ – <í í áñ áí áȳ áé>: «Áeñæí áâñ ñâñ áâñ èþáè, èâé ñâñ í áñ ñâñ áȳ»^ø. Áâæ-í áâ ýòëò çäī í áââæé í åò».

³²È ñéàçàë Åì ó éí èæí èé: «Óî ðî øî, Ó-èòåâëü! Åâðí ï ðû ñéàçàë, ÷òî Åì ñí î äü åæí è í àò äðoåâï áî, èðî ï á î åâî, ³³è ÷òî èþáèòú Åâî âñâî ñâðäöâî, âñâî óí î ï è âñâî è ñéëâî è, è åéëæí åâî èþáèòü, èâé ñâáy ñâî î áî, – åâæí åâ âñâôå ‘æâðôå’ âñâññ ææåí èý è ‘í ñòåëëüí ûó’ æâðôå».

к19 Букв.: написал нам.

л19 Втор 25:5,6.

м25 Букв.: когда из мертвых воскреснут.

н26 Или: пробуждаются/поднима

о26 Исх 3:2,6.

п28 Или: *учителей Закона*; то же в стт.32,35 и 38.

р28 Букв.: *первая.*

с30 Втор 6:4,5; НР добавляют: *вот первая заповедь.*

т31 Лев 19:18.

у33 НР добавля

³⁴ Èèñón, óàèäåâ, ÷òî òî ò 'òàé' ðàçöí î ï ñòåðòë, ñèàçàë àì ó: «Í åääëåêî òû î ò Õàðñòåâ Í åääñí î áî ». Áî èüøå í èëòî í å ðåøàëñý çääàåðöü Áî ó áî í ðîñü.

Óðèñòîñ è Äàâèä

«Néaçæ Äññí i äü Äññí i áo i ñáí ó:
"Nyäü i i i ðääóþ ðóéó l i þ,
äi êi eä i a i i åäðäi ó äðäåñ ä Oåí èö
ê i åäì Oåí èi »?"

³⁷ Åàâëä ñàì í àçüâàåò Åâî Äî ñí i äîì , êàé æå Í 'òî åää' i i æåò áûòü ñûí î i åää?»

Áí ëüøàÿ òî ëí à 'í àðî äà' î òî òí í ñëóøàëà Èèñóñà.

³⁸Ó-èà èö, Tí í áî áî ðöë: «Í ñòåðâàéòåñü éí èæí èéî á. Èí í ðåäàèöny öî áèööù á äeëí í üö ì äääæäö, 'í è éþáyò', ÷öî áú èö 'í ðòèòåéüí' í ðòèåâöñöåí áâæéè í à í èé Üäayö⁺, ³⁹'éþáyò' ñeäåöü áí áðåäéè áñåö^o á ñeí áäí áäö è 'çáí èí áöü' í ðå-í úå^u í áñöà í à í ðöðå. ⁴⁰Tí è í áæéâàþöny çà ñ-åö^y áäí á è í áî í èäç áî èäí í í-éþöny. Äääåö èö ñai üé ñöðî áúé í ðæäí áî ð!»

Ä à Õ â ä î â û

⁴¹Ñââ Í àï ðòòéà 'òððàì Í âî é' ñî èððâ èèùí èòóú, Í í ñì Í ðòððæ, èàë Í àððâ ã Í ï óñèà-åò ã í åå Í ï ï åòóú. Í í ï åèå, áî åàòðúâ 'ëþæé', èëèàëè Í ï ï ï åó; ⁴²è Í åí à åååí àÿ ååí åà, Í ï åí éäý, Í ï èéèà 'ëèøóú' ååå èäí òú, ÷òí ðååíl ýåòñý Í åí ï ï ó èí åððåí òó^b.

Í ðèçí àêè êî í ÷èí û âåêà

13 Èí ãäà Èèñóñ áúõí äèë èç Œðäì à, í äeí èç Åãí ó÷åí èéâ á aí ñéëééí öé:
«Ó÷èðäü, áçäéýí è, éâééâ éäì í è, éâééâ ñòðí áí èý!»

ϕ35 Греч.: *Христос.*

х36 Букв.: *Давид в Духе.*

ц36 Пс 110(109):1.

ч38 Или: народных собраниях.

ш39 Букв.: (любят) первые сидения.

щ39 Букв.: *первые.*

э40 Букв.: *поедают дома.*

ю42 Кодрант – самая мелкая римская медная монета в эпоху Н3.

я43 Букв.: аминь говорю вам; см. прим. к 3:28.

а44 Букв.: она же от недостатка своего.

²È ñeàçæ àì ó Èèñóñ: «Òû àèäèøü ýòè áî ëüøèå ñòðî áí èý? Í á ï ñòàí åòñý èàì í ý í à èàì í à çååñü – åñ, áóäåò ðàçðòøåíî».

³Ê ëääà Í í ñèääéé í à Í àñëèë-í í éä áí ðå, í àí ðí ðéà Õðåì à, ñí ðí ñèëè Ååí 'í ñòåääååøèåñý n í èí ' í àääëéí å í åöð, Ëæàé å, Ëí àí í è Åí äðääé: ⁴«Ñéäæé í àí, êí ãää yóï áóäåò? Ë èäéé å çí àí èá 'í ðääåí çåñòèò', êí ãää yóï âñ, ñååðøèòñý?»

⁵ «Ñì 1 òðèòå, ÷òî áú êòî 1 á ââäé âàñ à çääéóæäáí èá! – 1 òâåòëë Èèñóñ. –
⁶ 1 íâèå i ðèäóó i íä èí áí áí l íèí, áí áí ðý: "ß – Õðèñòî n^ä", è i í íâèò ââä-
 äóó à çääéóæäáí èá. ⁷ Ê áäà æå áú óñéùòøòå 1 áí éí àò è i íââèñòëò óåðî çäö
 áí éí û^ä, i óñöü ýòî áàñ i á ñòðàòøò! Áñ, òàè è áí èæí i 'í à ñàí i í ââèå' i ðí èñ-
 óí äëòü. 1 ýòî áùå 1 á êí i åö, ⁸ èáí áí ñòðàí áò 1 àðî á i à ñàðí à è óäñòåí 1 à
 öäñòåí, áóäóó çäí èåðòÿñåí èý òî á i áí i l ñòðå, òî á äðóåí i, áóäåò áí-
 éí á^ä. "Áñ." ýòî 'òî èueí' i á÷æéí l óé ðí áí áûñò^ä.

⁹Ñì 1 ñòðéóå, ÷òî áú 1 è÷òî 1 á çàñòèäéï áàñ áðåñí eí õ^å: 1 òääâàðóó áóäóó áàñ i ñòä, á ñei áäí áæóó áèðóù áàñ è 1 1 ñòðåýò çá 1 áí ý 1 ðåä 1 ðåâèðåéyì è è òðåýì è, ÷òî áú áû ñæäâðæüñòåí áàëè èì '1 áí 1 í á', ¹⁰ òàé èàé Áéäâåý Áññòü 1 ðåæäå áí èæí à áûòü áí çåâùåí à^ø áññåí 1 áðî áäì. ¹¹ Èí áää æå áóäóó áâñòè áàñ è 1 ðåäâæóó 'á ðóéè áéäñòåé', 1 á áññí 1 éí éoåñü çåðåí áå 1 òî 1, ÷òî áí áí- ðèòü áäì. ¹² ×òî áàì áóäâð áäí 1 á òî ò ÷àñ, òî è áí áí ðèòå, 1 1 òî 1 ó ÷òî 1 á áû áóäâðå áí áí ðèòü, à Áóó Ñäýöí é.

¹²Áðòà ñòàí áò í à nì áðòù í ðäääààðöú áðàòà, à í òáö – äèöý ‘ñâî á’; áî ññòàí óò áðàòé í ðí òéà ðí äèðåéëé è nì áðòè èò í ðäääààðö; ¹³è âñâ áî çí áí áàéäýò áàñ èç-
cà l áí ý. í ê ëòí áî ê í òà í ðääðåðí èò, áóðàò nì áññâí.

а3 Или: Елеонской.

66 Букв.: это Я.

в⁷ Букв.: о военных слухах.

г8 НР добавляют: и смятения.

8 Как можно видеть из контекста, здесь речь идет о бедствиях, ожидающих мир в преддверии наступления нового царства.

е9 Букв.: смотрите же за собою.

ж10 Или проповедана

з11 НР добавляют: и не обдумывайте.

и 13 букв · за имя *Мое*

к 14 Т е запустение, вызванное осквернением святых мест

п14 Дан 12·11

м17 Букв : горе и меюшим во иреве

и ти! ¹⁹Если бы ты хотел спасти мир, не послал бы ты на землю сильных, а слабых и немощных. ²⁰Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ²¹Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ²²Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ²³Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью.

²⁴Итак оно не послано, чтобы спасать сильных, а слабых и немощных.

«Но если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ²⁵Чтобы спасить мир, послано было слабое и немощное, чтобы сильные не спасли мир, ибо мир спасен не силой, а любовью».

²⁶Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ²⁷Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ²⁸Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью.

²⁹Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ³⁰Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ³¹Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью.

³²Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ³³Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью. ³⁴Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью.

³⁵Ибо если бы послал я на землю сильных, то и они не спасли бы мир, ибо мир спасен не силой, а любовью.

н18 ВТ: чтобы не случилось бегство ваше зимою.

о19 Букв.: какого не было от начала создания.

п20 Букв.: не была бы спасена никакая плоть.

р21 Или: Мессия.

с25 Ис 13:9,10; 34:4.

т26 Дан 7:13.

у27 Букв.: от четырех ветров.

ф28 Букв.: становится уже мягкой.

х33 Букв.: так и вы, когда увидите всё это, знайте, что близко оно (или: Он), у дверей.

ц30 Букв.: аминь говорю вам; см. прим. к 3:28.

ч30 Букв.: не прейдет род этот; или: это поколение. По мнению некоторых богословов, здесь говорится не о поколении того времени (или не только о нем), а об определенной категории людей. Имеется в виду либо неверующий и злой род людской, либо род праведников. В ВЗ это понятие передавалось еврейским словом “дор”. Ср. Пс 12:7 (11:8) и Пс 24 (23):6.

ш31 Или: слова Мои не исчезнут/не прейдут.

щ33 Букв.: бодрствуйте <и молитесь>.

âí âçai í î , í å çàñòæë âàñ ní ýùèì è. ³⁷Ôî , ÷òî âàì áî áî ðþ, áî áî ðþ è
âñâì : áî äðñòâóéòå!»

Çàãî âî ð i ðî òèâ Èèñóñà

14 Î nòàâàëî ñü äâà áí y äî 'i ðàçáí èéà' I àñöe è I ðåñí ûö Öëåáî á¹,
è i âðâîñ hâýùáí I èéè è éí èæí èéè² äóí àéè, i í à èåéè I ðåäéëí áí i i à-
í èí áóäåô nòåàòèöü³ Èéñöñá è óåèöü. ²'Oí èüéí' I á áî áðai y i ðàçá-
í èéà, - áí áî ðééè I í è, - +óí áú I á áúëí áí èí áí èé á I àðí áâ.

I èðí i í i àçàí èå Èèñóñà â Âèôàí èè

³Ètääà Èeñóná áúé à Áèoáí èè à äíì à Ñeí íìà, 'éí òí ðúé í ðäääää áúé' í ðí èäääí í úì , áí ádái ýí áääää^ä í ðèøëä 'òóää í äí à' æäí ùeí à ñ àëääññoðí - áúí ñí ñoäíì , 'í íéí úì ' áí ðí áéö 'áéääí áí í èé', ÷eñòí ãí^ä í àðäí áí áí ì àñ- èä^a. Ðäcääèá ñí ñoä^ä, íí à ñoäëä èeööú áëääí áí í èý í à áí éí áó Èeñónà.

⁴Í áéî ðí ðúá áæá ñ í áääí áí éüñðóáí í áðääí áàðëéåäéèñü: «È ÷áí ó òæéäý óðä-
ðä ñ áñëä? ⁵Áëääí áí í èå ýòí í áæí í áúëí áú í ðí áäou çá óðëñðä ñ èéøí èí
áäí áðëåá è ðäçääðü ‘ýòè áäí úæ’ í èüéí ». È ñðóí áí áúäí áàðëéåäé èé ‘çá
ýòí ’.

⁶ «Î nōdāāūoā áá! – ñēàçàè Èéñón. – Çà÷âì âú áá ï áí ð÷àåðoå^c? Áí áðî á åäæí î í à nääëæäæ äey l áí ý. ⁷Í èùèå âñåäà 'áóäoo' n âàì è, è âú i ï æåðoå äææäoù èl áí áðî, êt áää çàöö òeòoå, à ß í å âñåäà 'áóäo' n âàì è. ⁸*xòi î í à l í äæä, òi è nääëæäæ: çàðoá áå ói àñöøèä òåðeï l í áäæy i ï áðååááí èy. ⁹l í ååðüoå l í áé, áí âñåì l èoå, äää áú í è áí çååñùæèñü Áëäääy Ååñòü, áóäæo ñêàçáí i è l ði l, ÷òi î í à nääëæäæ, á 'áí áðoþ' i àl ýoü l í áé».

Í ÐåääàÒåëüñòâî Èóäû

¹⁰Â òî áðâí ý Éóää Èñéàðèíò, íæí èç Äääáí ääöðäòè, ííøåê è í áðâí - ñayüåí í èéàí, ÷òî áú íðääàòü^ê èí Èéñónä. ¹¹Óå æå, óñéüøàå 'yóí', í áðâí áäeëñü è í áåùäeë äàòü áí ó áäí åä. È íí ñoàë èñéàðü oáí áí íí ñeo- + àý, ÷òî áú íðääàòü 'Áäí'.

a1 Праздник Пресных Хлебов (опресноков) во времена НЗ отождествлялся с праздником Пасхи.

⁶¹ Или: учителя Закона; то же в стт.43 и 53.

в1 Букв.: *искали взять хитростью.*

г3 Букв.: когда Он (Иисус) возлеже

дз Др. возм. пер.: *фисташкового*.

е3 Букв.: *мира*. Миро – дорогостоящая смесь благовонных масел; то же в стт. 4 и 5.

ж3 Возможно, это был герметичный сосуд с узким горлышком, которое отбивалось, когда сосуд нужно было открыть.

36 Или: *мучаете/беспокоите.*

^{и9} Букв.: аминь говорю вам; то же в стт. 18, 25 и 30; см. прим. к 3:28.

к10 Или: *выдать*.

Âå÷åðý Âî ñí î äí ý

¹²È à í åðâûé äåí ü 'í ðàçäí èèà' í ðåñí úõ Õëåâå â (êî äääà çàèåëüâåþò í àñôåëüí í åí ýäí åí èä¹) ó÷åí èèè Èèñóñà ñêàçàèè Åì ó: «Ãää áú õí ðæë Õú, ðòåí åú í ú í ðæäí ðí åèëè äëý Õääý í àñôåëüí óþ ðòåí åçó²?»

¹³Í í í ñêäé äâôô ðåí èéí â Ñâî èõ, ñêàçâå èí : «Ñòðí áéôå â åí ðí ä, è 'òàí ' åñôðåòèòñý åàí ÷åéí åâé, í åñôùèé êóâøèí ñ åí åí é. Èäèôå çà í èí , ¹⁴í í èà í í å åí èååò 'å åí', è ñêäæéòå ðí çyéí ó åí í à: «Ó÷èòåëü ñí ðåøè-åååò: «Ãää èí í åòà äëý l áí ý, å èí ðí é ß í í å áú Õäçäåëèòü í àñôåëüí óþ ðòåí åçó ñ ó÷åí èèàí è Ñâî èí è?» ¹⁵È í í èäæåò åàí åí èüøþþ åí ðí èoo, óñòëåí í óþ è í ðæäí ðí åèäí í óþ 'äëý í ðäçäí èèà', òàí è í ðæäí ðí åüöå í àí ». ¹⁶Ó÷åí èèè í ðí ðåâèëèñü â í óóü. Èí åääà í è í ðèøëè â åí ðí ä, ðí í àøëè 'åñ', èäé í í ñêàçâæ èí , è í ðæäí ðí åèëè í àñôåëüí óþ ðòåí åçó.

¹⁷Í àñôåë åå÷åð, è í ðèøëæ Èèñóñ åí åñôå ñ Äääí åäööåüþ. ¹⁸Çà ñòí èí í , åí åðåí ý ðòåí åçü, í í ñêàçâæ: «Åí åí ðþ åàí í ðýí í: í äéí èç åâñ í ðåäåñò l áí ý, 'å äéí' èç òåô, èòí åñò ñí l íþ». ¹⁹Í è í í å÷åèëèñü è ñòäëè í äéí çà äðóåèí ñí ðåøèååòü Ååí : «Äääü ýôí í å ý?»¹

²⁰«Í äéí èç Äääí åäööåòè, – í ðåâåòè í èí , – í åí åéèååþùèé 'óëåá' å 'í åí' åéþäí ñí l íé. ²¹Èáí Ñúí ×åéí åå÷åñèèé èäåò 'í åâñòðå÷ó Ñâî åé ó÷åñòè', èäé í åí èñäí í í åí , íí åí ðå ðí l ó ÷åéí åâéó, èí ðí ðüé í ðåäåñò Ñúí à ×åéí åå÷åñèí åí : èó÷øå áûëí áû ÷åéí åâéó ðí l ó í å ðí äèoüñý».

²²È í åääà í è åéè, í í åçyé ðéäå, í ðí èçí åñ í åä í äéäåí ñéí åäí èå, ðäçëí í èè è åäé èí ñí ñéí åäí è: «Åí çüí èòå². Ýòí – òåéí l íå». ²³È åçyå ÷àøó, í í åí çáéäåí åäðèé 'Åí åà' è åäé åå èí , è åñå í è í èéè èç í åå.

²⁴«Ýòí – èðí åü l í ý, 'éðí åü' <í åí åí> çàåâåòà, çà l í åèö í ðí èéååå-í åý, – ñêàçâæ í í èí . – ²⁵Åí åí ðþ åàí , ÷òí í å áóäó åí èüøþ åí èòü íò í èí åí å åéí í åðåäí íé èí çü³ åí ðí åí 'ñàí íåí' åí ý, èí åäå åóäó í èòü í å åí å 'åéí í 'n å Öäðñòåå Åí æèååí ». ²⁶Í ðí åå 'í àñôåëüí úå' í ñäéí ú⁴, í í è í ðí ðåâèëèñü í à l åñéè÷í óþ⁵ åí ðó.

л12 Букв.: закалывают пасху.

м12 Букв.: чтобы мы пошли и приготовили Тебе есть пасху; то же в стт. 14 и 16.

н19 НР добавляют: и другой: "Ведь это не я?"

о22 НР добавляют: ешьте.

п25 Букв.: аминь говорю вам; см. прим. к 3:28.

р25 Букв.: пить от плода виноградной лозы – это литургическая формула для обозначения вина, используемого на празднике.

с25 Букв.: буду пить его новым.

т26 Хвалебными песнями из т. наз. "Малого Халлеля" (т.е. из Пс 113 (112) -118 (117)) обычно завершался пасхальный ужин.

у26 Или: Елеонскую.

²⁷ È ñéàçàë èì Èèñóñ: «Âñá âú 1 òñòóíí èòâñüº <1 ò 1 áí ý â ýóó 1 ï-ü>, èáí ñéàçáí 1 á 1 èñáí èé:

“Ñðàæó î àñòûðÿ -
ðàçáåãóñÿ î åöû”^x

²⁸Í i i ñëå áî ñëðåñáí èÿ ì áåäî ö áñòðå÷ó áàñ á Áæéèåå[†] ».

²⁹Í àòð æå ñêàçæë Åì ó: «Äàæå åñëè âñå ̄òñòóí ýöñý, ý – í å ̄òñòóí eþñü'».

³⁰ «Í í ááðü l í á, – áí çðáçéé áí ó Èéñóñ, – ñááí äí ý, ýóí é æá í í ðüþ, í ðåæ-ää ÷áí ááæäéü í ðí í í áò í áðóó, ðú ðéæäéü í ò l áí ý í ðá÷áðøñý».

³¹Í Í áðoð n̄ áðuá áí ëüðåé í àñòðí é÷èâí ñöüþ áí áí ðeë: «Äæðá áñëé í í áñóæääí í è óí áððòü n̄ Òí áí é, í á íððåéñü íò Òåáyl!» Òæ íí áí ðeë è áñá 'íñ-ðaëüí Úá'.

Ãåôñèì àí èÿ

³⁵Çàòàì ̄í ̄í òþøäé ̄áî ̄íâî, ̄óí àëé ̄í à çàì ̄éþ è ̄í ̄íèëñý, ̄òþ áú, ̄âñëè ̄âî ̄ç-
̄í ̄æí̄í, ̄í èí ̄âæé ̄ââí ̄yòþ ò ̄÷àñ, ³⁶è ̄âî ̄âî ̄ðèë: «̄âââà^o, '̄âî ̄ðî ̄âî ̄é' ̄í òåð! ̄Oååå
̄âñ, ̄âî ̄çì ̄í ̄æí̄í, ̄eçáâåü ̄í ̄âî ̄y ̄í ̄yòþ ̄é ̄÷àþøè! ̄í ̄í ̄óñòù ̄'âóâåðò' ̄í ̄âðæ, ̄eâè ̄B
̄ðî ̄÷ó, ̄à ̄éâè ̄Oú».

³⁷Êi ãää T i aäði óeñy 'é ó-áí èeàì ', òi ñ àøæë eò nñ yùèì è. Òi ãää ñeàçæë T i T àðoð: «Ñeì T i, òu nñ èøü? È T äí T áí ÷añà òu Í å nñ T á T áí àðñòåí àaòü? ³⁸Áí àðñòåóéòå è T i eéðañu, ÷òi áu Í å áí àñou 'ààì ' à eñéðøåí èå! Áoó-òi 'àaø' áí ði á, àä T eí òu ñeàáà».

³⁹Í ní àà óðæë è i ñ ëèëñy, i ñ àòî ðýy òá æå ñëî àà^ú. ⁴⁰Âððí óâðèñü, i ñ yöü çàñðàæë èõ ní yùèì è: åëàçà ó í èõ ñëèí àëèñu^v; è í å cí àëè ñ í è, ÷òí Áì ó i òåâ-ðòèòú.

⁴¹ Î Í ï ðèøðæ â ððåòðéè ðàç è ñèàçæ èì : «Âû áñ, nî ëðà è î òäúðøàððà? Ä-
âî ëüí î! Í àñøæ ÷-àñ: Nûí ×åëî áâ÷åñèèé î òäàí áóäåð â ððéè è ãððøí èéè á.

⁴² Äñðøàðæððà, î éäàí ! Òî ò, èðî î ðâàððà ì áí ý, nî áñàí ðýäà î ».

ф27 Здесь и в ст. 29 используется греч. слово, которым передаются такие значения как: “споткнуться, зацепившись за что-нибудь”; “упасть, отступиться”; “быть введенным в грех”; “быть чем-либо задетым”.

x27 3ax 13:7.

ц28 Или: когда буду поднят/пробужден.

ч28 Букв.: *пойду прежде вас в Галилею.*

ш36 По-арамейски: (*дорогой*) *ои*

щ39 Букв.: сказал то же слово.

Еењоњ ачјо тиа нòðаæо

⁴³А ої аðаї ѹ, ёаे Еењоњ аùаã аї аї ðеë 'yої', т ðеøаëе Эоаà, т аеí еç Ааáї ааðаðе, т ѱ 1 еї 0ї еї т 1 а÷аї е еї єүї е, 'т 1 нeаí 1 аї' т аðаї нaу-Уаí 1 eеаї е, еї еаї eеаї е т нòðаðаéøеї аї.

⁴⁴Т ðаðаðеþUе€ Ааї 'çaðаї аа' аї аї ðеëñy 'н 1 еї е', т ої т 1 ааño еї 'оñ-еї аї нe' сї ае: «Еї аї ѹ т 1 оаëеþ, 'yої' т 1 е аñou. Ааðеðа Ааї е оаї аëоа 'ðае, т ої аú аúеї' т ааðаæеї!» ⁴⁵Е, т ðеëäy 'а Ааôñеì аí еþ', т 1 т 1 аї оаëе т 1 е Еењоњ е нeаçае: «Даââе!» – е т 1 оаëеї аае Ааї. ⁴⁶Е ої ааа 'т ðе-øаðаøеа' нòðаðаðеëе е еðаї еї ааðаæëе Ааї. ⁴⁷Т аеí ааа еç о÷аї еët а Ааї ^b аuоâаðаøе т 1 а÷ е, оaaðеа нeоâо' т аðаї нaу-Уаí 1 eеа, т оñâе аї о оої.

⁴⁸«Нeї аї 1 а ðаçáї еї eеа аuоøеë аu т 1 а÷аї е еї єүї е, т ої аú ачјоü т 1 аї ѹ, – нeаçае еї Еењоњ. – ⁴⁹Еаæаü' ааí ü 3 аúе н ааї е, о÷а а ðаї а, е аu 1 а т 1 ñðаæëñü нòðаðаðеou т 1 аї ѹ. 1 1 'nêаçаí 1 1 а' а т 1 eñàí eýo аї еаї 1 eñí 1 eї eðuñy». ⁵⁰Ої ааа аñâ 'о÷аї eеë', т 1 eеí оаї Ааї, оаâаæаëе.

⁵¹Т 1 т 1 аеí þí 1 oа, 1 а eї oї 0ї 1 1 e÷аї 1 а аúеї, еðо 1 а єüí yí 1 аї т 1 eðu-ааëа, нeаâї ааëе çà т 1 еї. Ааї т 1 ñðаæëñü нòðаðаðеou, ⁵²т 1 1 1, т нòðаâаëа т 1 eðuâа-еї, оаâаæаë 'т о 1 eо' т ааëи.

Т аðаäа Нeї ааðеї т 1 1

⁵³Е т 1 ðаâаëе Еењоња е т аðаї нaу-Уаí 1 eео, ааа нї аðаæëñü аñâ т аðаї нaу-Уаí 1 eеëе, нòðаðаéøеї У е еї еаї eëë. ⁵⁴Е т 1 аðо нeаâаëаëе çà Еењоñ т 1 т 1-1 ааëü аї нaи 1 аї аї т 1 т аðаї нaу-Уаí 1 eеа, 'oаї, аї аâаї ðа', т 1 nâë аї аñoа нї нeоâаї е е аðаëñy о еї нòðа.

⁵⁵Т аðаї нaу-Уаí 1 eëë аа е аâñу Нeї ааðеї т 1 т 1 ñðаæëñü т 1 aëоë 'eаâë а-1 eáоü' нeаâаðаæëñòаї т 0ї oëа Еењоња, т ої аú 'т нoаëеou' Ааї 1 а нї аðоü, т 1 1 а 1 аõ 1 aëë. ⁵⁶Ої oÿ т 1 т 1 аеа е еæâñâæâðаæëñòаї ааëë т 0ї oëа т ааї, т 1 eо нâëаâðаæëñòаї 1 а нї аї ааëëе.

⁵⁷Т аеí ої ðuâа eæâñâæâðаæëе, аuñòоi аâðеа т 0ї oëа т ааї, оoââðаæаë-еë: ⁵⁸«1 1 нeуøаëе, еае Т 1 аї аї ðеë: "В ðаçðóøо Оðаї yої о ðoëë о-аї 0ї нe е т 1 nòðо þ çà oðе аї ѹ аðоâї е, 1 аðоëї oаї 0ї нe"». ⁵⁹Т 1 е yоë нâëаâðаæëñòаї 1 а нї аї ааëëе.

⁶⁰Е ої ааа т аðаї нaу-Уаí 1 eëë, аuеäy 1 а nâëаæëí о, нї ої nеëе Еењоња: «Оu 1 а 1 oââ-аâðе?!

ю47 Букв.: один из стоявших тут.

я47 Или: раба.

а55 Или: Совет.

б60 Букв.: что они против Тебя свидетельствуют.

Ñíîâà ñïðñèé Áãî ïåðâñâÿùåíèé: «Òû ëè ìåññèÿ ^â, Ñúí Áëàãî-ñëiâåííäí?»

⁶²«Ãa^â, – ïòâåòèé Èèñón, – åâû óâèæòå Ñúíà xåëiâå÷åñêiãí ñèäÿ-ùåäí ïi ïðåâóþ ðóéó Åñâiñâóùåäí ^â, è ‘óâèæòå’, èàê ‘íà çâìèþ’ ýâèò-ñý Íí ñ iâëåéàìèé ìååñíûìè ^â». ⁶³Óiãäà ïåðâñâÿùåíèé ðàçîäðàë íà ñååå ìååæäû è áññêèéíöé: «Èà-êèå åùå íàì íóæíû ñâèäåðåëè? ⁶⁴Âû ñàìè ‘òiëüêî ÷òî’ ñëûøàëè áññ-õðëüñòåí! xòî ñêàæåðå?»

Íðèäíâîð áñåô áûë åæííðåóøíûì ⁶⁵: «Âèíâåí Íí ‘è áññòîèí’ ñìåð-òè». ⁶⁵Óiãäà íåéíðûå ñòàèé ïëåâàòü å íåäí è, çàéðûâàÿ Åìó ëèöî, áèëè Áãî êóëæàìèé ïi ëëöó, è áîâîðëèé Åìó: «Ðàç óæ Òû ïðîðîè, ñêàæè, ‘éòî óääðèé Òåáy’ **Óàêæå è ñëóåè áèëè Áãî.**

óääðèé Òåáy!

